

DUBBELSPÅR

HALLSBERG—DEGERÖN

DELSTRÄCKAN JAKOBSHYTTAN—DEGERÖN

Godegårds socken, Motala kommun, Östergötlands län

Arkeologisk utredning, etapp 1

Rapporter från Arkeologikonsult 2015:2828

SAMUEL BJÖRKLUND
PETER SILLÉN

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41
Fax: 08-590 725 41
www.arkeologikonsult.se

© Arkeologikonsult 2015

Allmänt kartmaterial: © Lantmäteriet, dnr: 50007066_140003.

DUBBELSPÅR

HALLSBERG—DEGERÖN

DELSTRÄCKAN JAKOBSHYTTAN—DEGERÖN

Godegårds socken, Motala kommun, Östergötlands län

SAMUEL BJÖRKLUND
PETER SILLÉN

Arkeologisk utredning, etapp 1
Rapporter från Arkeologikonsult 2015:2828

SAMMANFATTNING

Arkeologikonsult har genomfört en arkeologisk utredning etapp 1 med anledning av en planerad järnvägsutbyggnad till dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön. Utredningen har omfattat en 10 kilometer lång och 200–330 meter bred delsträcka utmed järnvägen mellan Anderstorp och Degerön i Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland.

Sammanlagt påträffades 162 objekt under utredningen varav sex var registrerade i FMIS sedan tidigare. De fördelade sig i följande lämningstyper:

Skogsbrukslämningar utgjorde den allra vanligaste lämningstypen: 54 kolningsanläggningar och 20 områden med skogsbrukslämningar påträffades. I dessa två lämningstyper ingick 101 kolbottnar varav 92 runda, 3 rektangulära och 8 med osäker form, 3 kolarkojuiner samt 4 kolningsgropar varav 3 osäkra.

Övriga industriella lämningar: 3 stenbrott, 2 gruvområden, 2 sågverkslämningar, 2 dammvallar, 1 brännerilämning, 1 kvartsbrott, 1 smideslämning och 1 täkt.

Agrara lämningar: 17 fossila åkrar (varav 11 röjningsröseområden och de övriga av sentida karak-

tär), 5 röjningsrösen och 1 område med fossil åkermark (sentida).

Historisk bebyggelse: 7 gårdstomter (varav 3 obebyggda och 1 med osäkert läge), 1 torplämning, 1 fortfarande bebyggt torp, 6 husgrunder från historisk tid, 2 brunnar och 1 område med förvaringsanläggningar.

Gravar: 1 stensättning tidigare registrerad i FMIS och 1 möjlig hög.

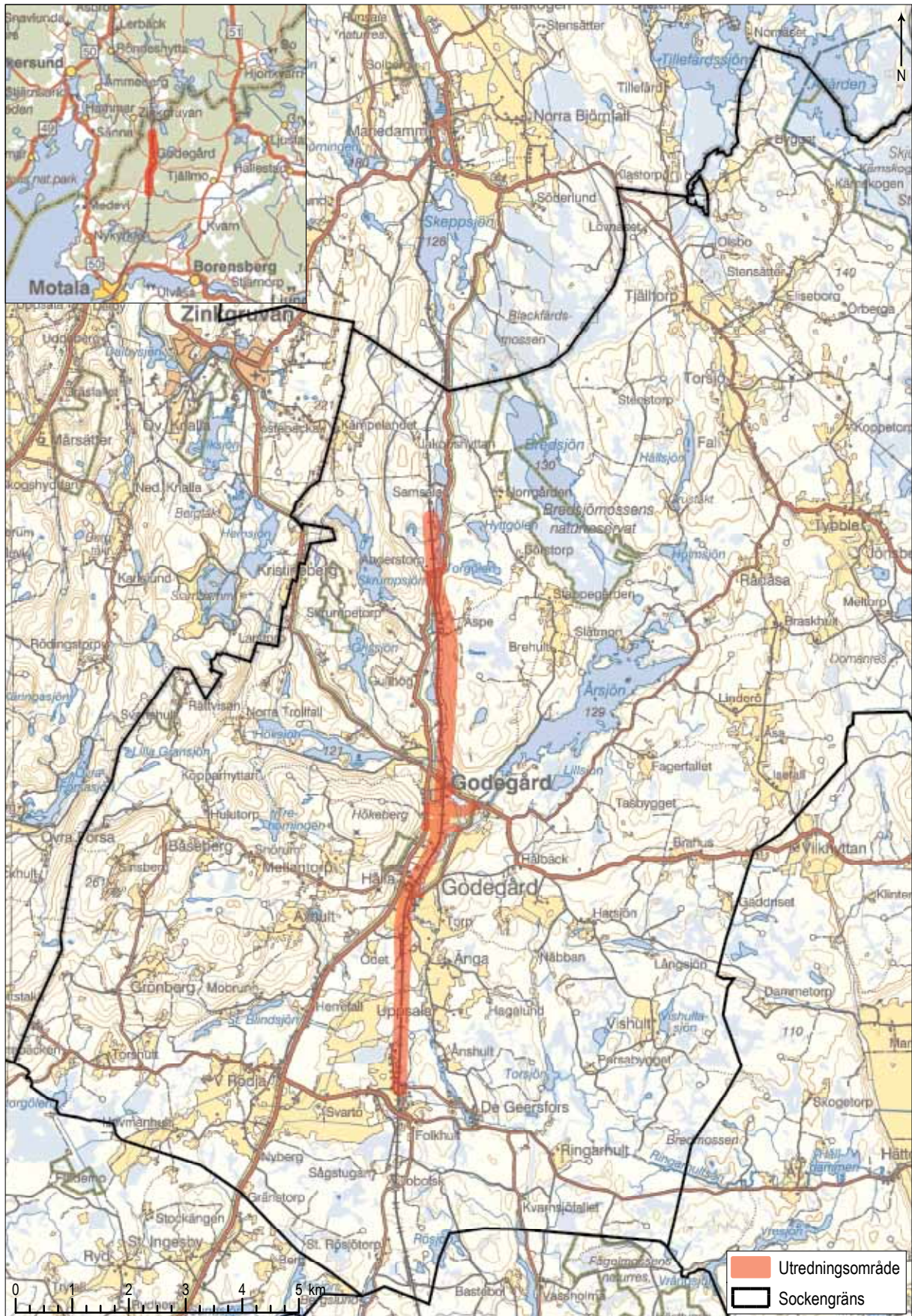
Kommunikationslämningar: 7 vägbankar, 1 hålväg och 1 hålvägssystem.

Boplatser: 1 boplatz innehållande lämningar efter smide och järnframställning (påträffad vid sökschaktning i en tidigare utredning men inte registrerad i FMIS), 13 ytor som bör utredas vidare då de kan innehålla möjliga boplatzlämningar och i vissa fall även gravar eller gårdstomter, 1 tidigare registrerad fyndplats (för en skafthålsyx).

Övriga lämningar: 6 gränsmärken, 2 fångstgropar och 1 övrig lämning (bestående av 3 uppallade stenblock).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	4
INLEDNING	7
Syfte och målsättning	7
METOD OCH GENOMFÖRANDE	7
Kart- och arkivstudie.....	7
Fältinventering	7
NATURMILJÖ	8
KULTURMILJÖ.....	9
Arkeologiska undersökningar	9
Fornlämningsbild.....	11
RESULTAT	17
Industriell verksamhet och skogsbruk.....	17
Agrara lämningar.....	20
Bebyggelselämningar	21
Boplatser.....	24
Gravar.....	24
Metallframställning och bergsbruk.....	25
Övriga lämningar.....	26
REFERENSER	27
Litteratur	27
Arkiv och register	28
Kartor	28
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	30
BILAGA 1. OBJEKTTABELL	31
BILAGA 2. OBJEKTKARTOR	47

Figur 1. Utredningsområdet markerat på Vägkartan. Skala 1:100 000. Den infällda kartan är i skala 1:1 milj.

INLEDNING

Arkeologikonsult har genomfört en arkeologisk utredning, etapp 1, med anledning av en planerad dubbelspårsutbyggnad av järnvägen mellan Hallsberg och Degerön, längs en 10 kilometer lång delsträcka förbi Sprickdalen, Godegård och Degerön i Godegårds socken i Östergötland (figur 1).

En arkeologisk utredning 1995 berörde en 125 meter bred korridor centrerad runt den nuvarande järnvägssträckningen (Ulfhielm 1995). Det föreliggande utredningsområdet är 200–330 meter brett och löper delvis helt på östra sidan av järnvägen. Den ändrade utredningskorridoren och det faktum att såväl praxis som lagstiftning har förändrats sedan utredningen 1995 har medfört ett behov av en ny fältinventering samt en förnyad bedömning av de sedan tidigare kända lämningarna. Länsstyrelsen i Östergötland har därför beslutat att ge Arkeologikonsult uppdraget att utreda sträckan (Lst dnr 431-2281-14).

Fältinventeringen genomfördes i maj 2015 och rapportarbetet i juni och juli samma år.

Syfte och målsättning

Syftet med den arkeologiska utredningen, etapp 1, är att fastställa om fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar finns inom utredningsområdet samt att beskriva eventuella lämningar. Syftet är även att identifiera platser och objekt som kan komma att utredas vidare vid en utredning, etapp 2, för att fastställa om de är fornlämningar eller inte.

Resultatet av utredningen ska ligga till grund för Länsstyrelsens bedömning av kunskapspotentialen i området och utgöra underlag för Trafikverkets arbete med att ta fram en järnvägsplan för den aktuella sträckan.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Den arkeologiska utredningen, etapp 1, har bestått av en inledande kart- och arkivstudie samt en fältinventering.

Kart- och arkivstudie

Arkivstudien omfattade en genomgång av material i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Historiska museets föremålsdatabas (SHM), samt registrerade lämningar i fornminnesregistret (FMIS). Vidare har arkeologiska rapporter samt antikvarisk och lokalhistorisk litteratur som berör områdets historia och förhistoria studerats och uppgifter som tyder på lämningar inom eller i anslutning till utredningsområdet har excerperats.

Moderna topografiska kartor samt kartor från Sveriges geologiska undersökning (SGU) har analyserats tillsammans med höjddata från Lantmäteriet. Kartstudien har även omfattat en genomgång av historiska kartor tillgängliga på Lantmäteriets hemsida. I de fall de historiska kartorna har bedömts innehålla information av intresse för utredningen har dessa rektifierats mot modernt kartmaterial och data som

indikerat möjliga forn- och kulturhistoriska lämningar har excerperats.

Resultatet av kart- och arkivstudierna sammanställdes till ett underlag som användes vid fältinventeringen.

Fältinventering

Fältinventeringen innebar en noggrann okulär besiktning av hela utredningsområdet. Jordsond medfördes i syfte att klarlägga markbeskaffenhet och påträffade lämningars karaktär. De uppodlade ytorna vid Godegårds samhälle och kyrka inventerades något mera extensivt, delvis p.g.a. att vissa åkrar låg i vall.

Vid inventeringen eftersöktes dels tidigare okända fornlämningar och dels platser där fornlämningar kan finnas dolda under mark. Lämningar registrerade i FMIS återbesöktes och kontrollerades. Om utseende, läge och utbredning tydligt avvek från uppgifterna i FMIS så justerades dessa. I ett fall ändrades även den antikvariska bedömningen.

Påträffade lämningar dokumenterades skriftligen i enlighet med Riksantikvarieämbetets praxis för dokumentation av forn- och kulturlämningar. Lämningarna mättes in med surfplatta med GPS och

ytor som bedömdes kunna innehålla möjliga fornämningar prickades in mot högupplöst kartmaterial. Ett urval av objekten fotograferades med digitalkamera.

NATURMILJÖ

Godegårds socken är belägen i Tylöskog, den skogklädda kuperade gränstrakten mellan Närke och Östergötland norr om Motala. Utredningsområdet följer till stora delar en nord-sydlig sprickdal rakt genom de centrala delarna av socknen. Botten på sprickdalen består av isälvsavlagringar som i höjd med Godegårds kyrka viker av från utredningskorridoren åt sydväst, längs landsvägen (figur 2). Isälvsavlagringarna utgör en del av Hallsbergsåsen som sträcker sig från Motala förbi Hallsberg mot Örebro (Hedenström & Sundh 2010). Väster om sprickdalen och isälvsavlagringarna ligger ett höglänt och mycket kuperat område, Sintesbergsbygden, med höjder på upp till 261 m ö.h. Öster om sprickdalen och norr om Godegårds säteri ligger en flackare högplata belägen runt 150 m ö.h.

I anslutning till utredningsområdet norr om Godegårds samhälle är sprickdalen smal och i de lägsta delarna fylld av små sjöar som binds samman av Godegårdsån. I övrigt består botten av sprickdalen av sandiga och grusiga isälvsavlagringar, ofta i distinkta åsar och plataer med nord-sydlig utbredning och branta sidor. Området är skogbeväxt, runt Anderstorp är skogen planterad på igenlagd åkermark. Från Anderstorp till Unnamon följer utredningskorridoren den östra sidan av sprickdalen, vars övre del, består av morän och berg i dagen. Det är den enda delen av utredningsområdet som ligger över högsta kustlinjen som i trakten ligger 130–136 m ö.h. (Hedenström & Sundh 2010).

Området runt Godegårds samhälle och kyrka utgör socknens centralbygd. Dalgången blir bredare och är till stora delar uppodlad. Godegårds samhälle består huvudsakligen av villor och har ca 200 invånare. Större delen av marken i centralbygden består

Figur 2. Utredningsområdet markerat på jordartskartan. Rött – berg i dagen, blått – morän, rött m. blå prickar – tunt moräntäcke, grönt – isälvsavlagringar, gult – lera/silt, beige – myrmark. Skala 1:50 000.

av sandiga och grusiga isälvsavlagringar med raviner och dödisgropar, särskilt i skogsområdet norr om kyrkan. De lägre delarna av åkermarken består av silt och lera, och på dalgångens botten meandrar Godegårdsån fram i siltiga sediment.

Den södra delen av utredningsområdet, från Litsäng till Degerön, består av tämligen flack, småkuperad och skogbeväxt moränmark belägen mellan Godegårdsåns dalgång i öster och den utdikade och delvis uppodlade Bredmossen i väster. Längs järnvägen vid Degerön ligger ett mindre antal bostadshus anlagda från 1800-talet och framåt.

I norra delen av utredningsområdet går berggrunden ofta i dagen på östra sidan av sprickdalen. Berggrunden består här i första hand av granodiorit, en djupbergart som påminner om granit, men det finns även stråk av pegmatit och av sedimentära bergarter (SGU 1989). I höjd med och söder om Godegårds samhälle är berggrunden på västra sidan av dalen vulkanisk och består mestadels av kvartsporfyr. Från Godegårds kyrka och söderut består berggrunden av granit som i det södra skogsområdet är grovporfyrisk. I de vulkaniska bergarterna i socknen har flera mindre järnmalmsgruvor legat, i första hand vid Tibble i nordöst.

KULTURMILJÖ

Arkeologiska undersökningar

Fornminnesinventeringen

Första omgången av forminnesinventeringen genomfördes 1948. Andragångsinventeringen 1980 var ofullständig och bestod av en revidering av forminnesbeståndet och nyinventering av mindre ytor i västra och norra delen av socknen. Fornminnesregistret innehåller därför i första hand synliga lämningar som gravar, gravfält, torplämningar och äldre byggnader, gruvrelaterade lämningar. En del röjningsrösen och röjningsröseområden är registrerade men sannolikt finns ett stort mörkertal, liksom för skogsbrukslämningar, i första hand kolbottnar efter kolmilor. Gårdstomter o.d. saknas också. Enstaka lämningar har registrerats i Skog och historiaprojektet, men större inventeringar inom detta projekt har inte genomförts i socknen (Skogsstyrelsen).

Tidigare järnvägsutredningar

Vid den ovan nämnda arkeologiska utredningen, etapp 1, från länsgränsen till Degerön påträffades två gårdstomter, en dammanläggning, en fyndplats för en skafthålsyxa, en kolbotten och ett röjningsröseområde inom eller parallellt med det aktuella utredningsområdet (Ulfskiöld 1995). Fyra områden markerades som möjliga boplatslägen, varav tre inom nuvarande UO.

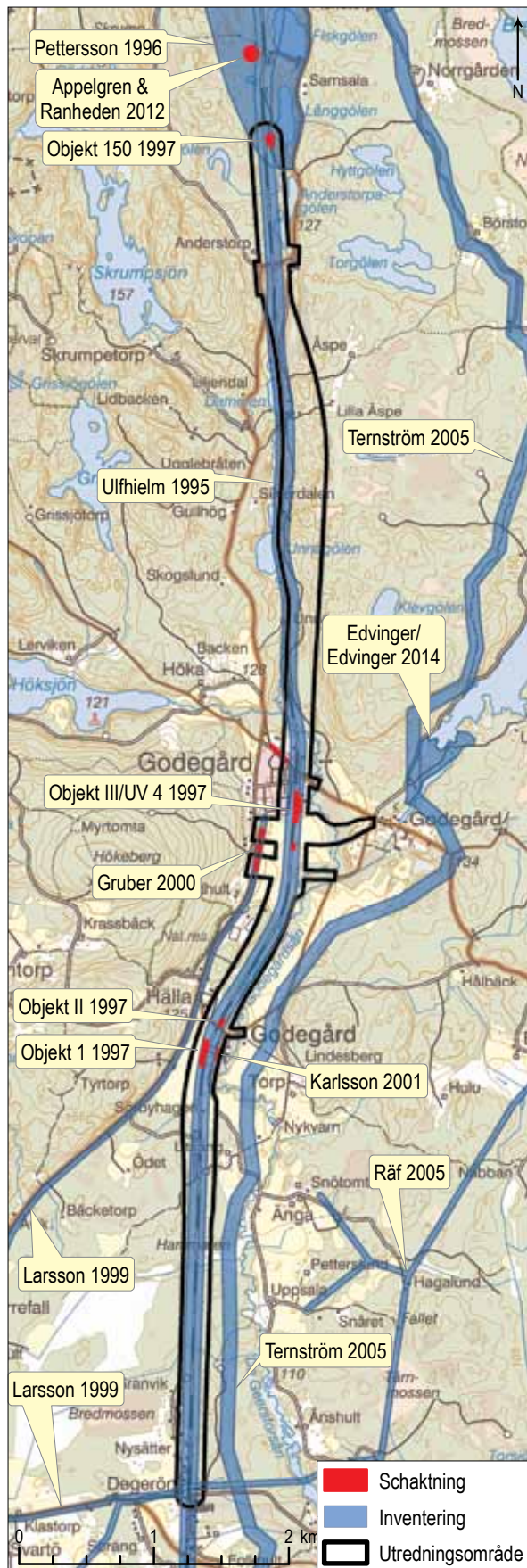
En utredning av sträckan från Hallsberg till Jakobshyttan överlappade det föregående utredningsområdet redan följande år (figur 3), med anledning av att utredningsområdet breddats till nästan 1 km bredd

vid Jakobshyttan (Pettersson 1996). Vid och norr om Jakobshyttan påträffades många lämningar och i norra kanten av föreliggande utredningsområde noterades ett möjligt boplatsläge vid Långgölen.

De fyra områden som pekats ut som möjliga boplatslägen i de båda utredningsgrävdes i en arkeologisk utredning, etapp 2 (Lindeblad & Stålbom 1997). Boplatsläget vid Långgölen (Objekt 150) ansågs framför allt lämpligt för stenåldersbosättning, men endast en kolbotten påträffades. Vid Godegårds station (Objekt III/UV 4) drogs schakt på Ö sidan i ett område där det funnits ett sågverk. Marken konstaterades vara omgrävd och utfylld med dumpmassor från järnvägen och rester av det rivna stationshuset. Ett sökschakt drogs på åkern söder därom men inget av intresse framkom. Vid Hälla (Objekt II) drogs ett sökschakt på östra sidan av järnvägen, men av någon anledning inget på den topografiskt mer lämpliga västra sidan. I höjd med Godegårds kyrka (Objekt 1) togs sammanlagt 13 schakt upp väster om järnvägen. Lämningar efter smide och järnframställning påträffades, dels i form av ugnar och dels i form av ett tämligen stort fyndmaterial bestående av slagg och järnföremål. En av ugnarna ¹⁴C-daterades till 1200- eller 1300-talet och en orange tunnformig pärla daterades typologiskt till yngre järnålder/tidig medeltid. Resultatet registrerades inte i FMIS men utgör en fornlämning.

Övriga undersökningar

Den största utredningen i närområdet är en utredning, etapp 1, för en naturgasledning (Ternström

Figur 3. Tidigare undersökningar. Skala 1:50 000.

2005) i en 100 meter bred korridor parallell med föreliggande utredningsområde, med ett resultat som bör vara liknande det för föreliggande utredning. I delen av utredningen som berörde Godegård socken registrerades 22 kolbottnar efter resmilor, 9 röjningsrösen, 3 färdvägar (1 halv väg, 2 vägbankar), 3 by/gårdstomter, 3 sentida husgrunder, 2 röjningsröseområden, 2 gränsmärken, 1 dike/ränna, 1 torplämning, 1 hyttlämning och 7 boplatslägen.

En utredning, etapp 1, i form av inventeringar längs högspänningsledningar (Räf 2005) det aktuella utredningsområdet vid Degerön. Inga lämningar påträffades i närheten.

Vid en arkeologisk utredning, etapp 1, för en vattenledning mellan Degerön och Godegårds samhälle pekades ett möjligt grav- och boplatssläge ut på åkrarna söder om Godegårds samhälle (Larsson 1999). Vid en utredningsgrävning året efter drogs 80 meters sökschakt på en 250 meter lång sträcka men inga lämningar påträffades (Gruber 2000).

Nyligen genomfördes en inventering av ett hammarområde norr om Godegårds bruk som inte var registrerat i FMIS, vilket antyder vilka luckor som kan finnas i FMIS. Förutom lämningar efter hammarsmedjan och lämningar relaterade till denna påträffades bl.a. en torplämning, ett område med sju kolbottnar och lämningar efter två kolarkojor (Edvinger & Edvinger 2014).

Vid en antikvarisk kontroll vid schaktning för elkabel längs vägen mellan gamla och nya kyrkogården vid Godegårds kyrka identifierades ett sannolikt odlingslager men inget annat av intresse (Granath 2005) och vid en sökschaktning längs en planerad gång- och cykelväg vid Godegårds skola påträffades inga lämningar (Karlsson 2001).

På gravfältet Godegård 43:1 vid Jakobshyttan genomfördes en liten efterundersökning i form av kartering och ett mindre provschakt efter skador på ett litet gravfält. En sönderslagen rest sten påträffades (Hörfors 1996).

Vid en arkeologisk utredning, etapp 2, togs kolprover från två kolbottnar 500 meter norr om utredningsområdet (Godegård 258), men det är dock oklart om en ¹⁴C-analys genomfördes på proverna (Appelgren & Ranheden 2012).

Fornlämningsbild

Stenålder

Efter inlandsisens tillbakadragande för nästan 12 000 år sedan gick den högsta strandlinjen 130–136 meter över den nuvarande havsnivån, dvs. i nivå med de högst belägna delarna av utredningsområdet i nordöst. Den snabba landhöjningen medförde dock att strandlinjerna mycket snart flyttades långt bortom utredningsområdet och sannolikheten att påträffa havsnära boplatser från den äldre stenåldern är låg.

Det finns en hel del uppgifter om lösfynd från stenåldern i socknen men för många saknas uppgift om fyndplatsen utöver socken. Enligt Claes Lorentz Grill (1817–1907) hade en av hans släktingar 30 stenredskap uppsamlade i Godegård (Risberg 1852:264). Det är oklart om Grills material ingår i sammanställningen av de äldsta yxtypernas utbredning i Östergötland i Risegårds sockenhistorik. Där redovisas fynd av fyra trindyxor, en spetsnackig grönstensyx, tre tunnackiga grönstensyxor, tre båtyxor och nio enkla skafthålsyxor i Godegårds socken (Risegård 1952:50–53). Dessa uppgifter är i sin tur oklart relaterade till SHM:s föremålsdatabas och ATA, som redovisar samma föremålstyper men i färre antal. I SHM och ATA finns dessutom uppgifter om bl.a. två mejslar, en håleddad fyrsidig yxa, två rätmejslar, och två yxor utan skafthål (SHM; ATA).

Säkra fynd från mesolitikum saknas då de ovan nämnda trindyxorna kan vara mesolitiska men även från den första halvan av neolitikum. De övriga yxorna representerar i princip samtliga vanliga neolitiska yxtyper och indikerar mänsklig närvaro under samtliga delperioder, från inledningen av tidigneolitikum (en spetsnackig yxa) till senneolitikum/äldsta bronsålder (åtta enkla skafthålsyxor).

Bronsålder/järnålder

Antalet förhistoriska fornlämningar i Godegårds socken är mycket få. Endast två små gravfält är kända: Godegård 13:1 vid Västra Rödja består av fyra övertorvade stensättningar och Godegård 43:1 vid Jakobhyttan av en domarring och minst sju stående stenar (Hörfors 1996), varav fyra möjligen utgör en kvadratisk stenkrets. Ytterligare fyra ensamliggande stensättningar på tre platser är kända.

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

Stenålder	–1700 f.Kr.	Mesolitikum	–4000 f.Kr.
		(jagarstenålder)	
		Neolitikum	4000–1700 f.Kr.
		(bondestenålder)	
Bronsålder	1700–500 f.Kr.	Äldre bronsålder	1700–1100 f.Kr.
		Yngre bronsålder	1100–500 f.Kr.
Järnålder	500 f.Kr.–1050 e.Kr.	Äldre järnålder	500 f.Kr.–550 e.Kr.
		Yngre järnålder	550–1050 e.Kr.
Medeltid	1050–1520 e.Kr.	Tidigmedeltid	1050–1200
		Högmedeltid	1200–1350
		Senmedeltid	1350–1500
Nyare tid	1520–		
	(Efterreformatorisk tid)		

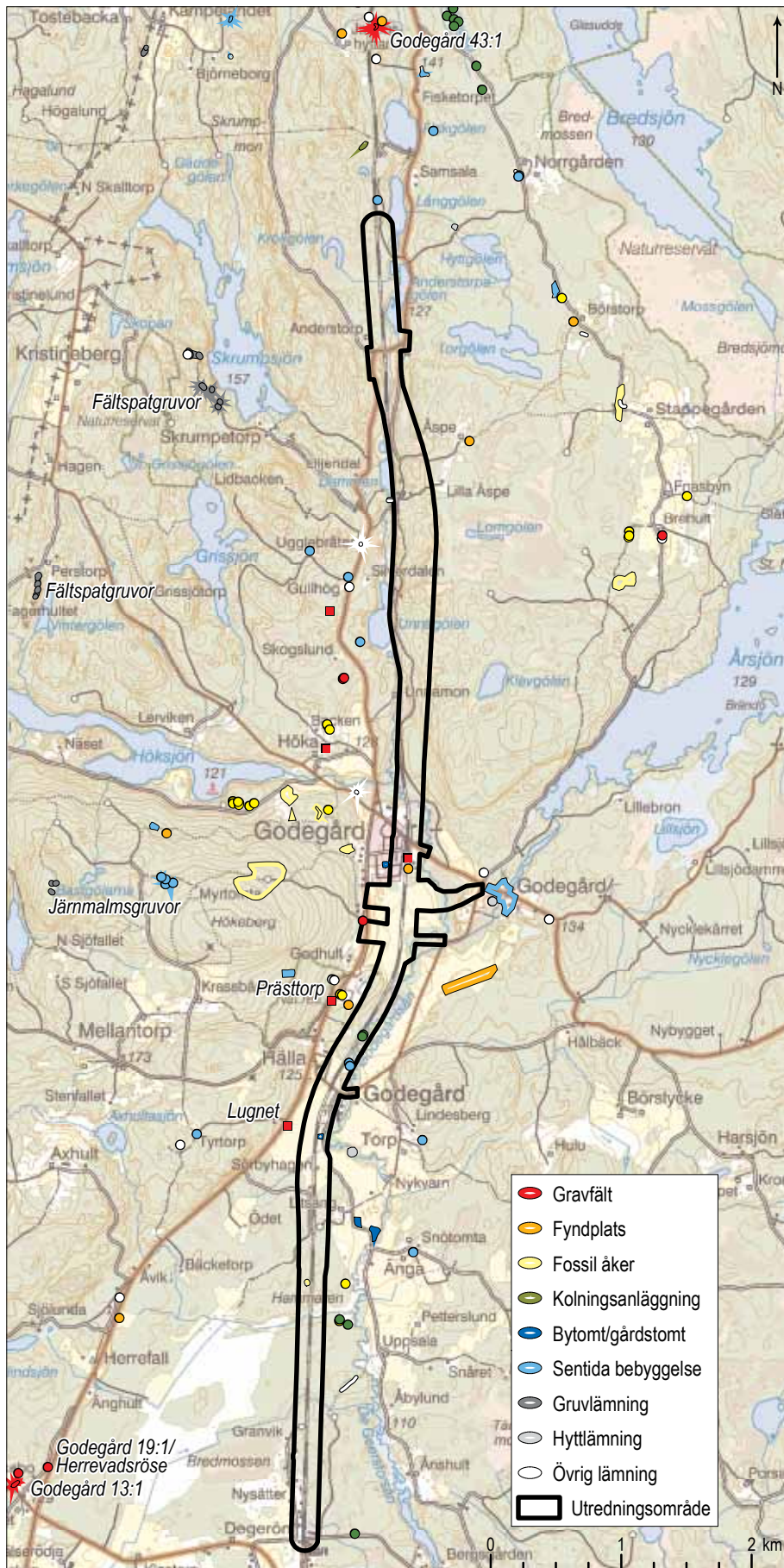
Figur 4. Schema över arkeologiska tidsperioder.

I Carl Fr. Nordenskjölds sammanställning *Östergötlands minnesmärken* från 1874 redovisas flera lämningar som är helt eller delvis förstörda (Nordenskjöld 1936:84–88):

- Sydväst om Herrefallet: Herrefallsröse med 50 stegs omkrets som sannolikt är identiskt med stensättningsresten Godegård 19:1.
- Lugnet: en drygt meterstor sten som ska ha ingått i ett förstört stenrör.
- Höka prästgård: fotangelrör (treudd) och flera stenrör (som även kan vara röjningsrösen).
- Sydväst om Gullhög: ett fotangelrör (möjligen avses platsen för stensättningarna Godegård 145:1–2).
- Norr om Prästtorp: ett fotangelrör och en fyrkant (kvadratisk stensättning) samt delar av andra stensättningar.

Små gravfält, gravgrupper eller ensamliggande stensättningar, domarringar, treuddar och resta stenar brukar dateras till äldre järnålder, men Herrefallsröse kan vara från bronsåldern.

Nästan samtliga kända gravar och uppgifter om gravar har en tydlig rumslik koppling till den nordsydliga landsvägen genom socknen som i sin tur följer isälvsavlagringarna (figur 5), vilket antyder att kommunikationsleden har använts långt tillbaka i tiden.

Figur 5 (motstående sida) . Kända lämningar i närområdet. Skala 1:50 000.

Två högar och flera andra stensättningar är registrerade i socknen men är osäkra enligt beskrivningen i FMIS.

Vid Godegårds station påträffades en bärnstenspärla tillsammans med grönt anlupna benbitar och benstycken, och flera ”jordkullar” förstördes vid järnvägens anläggande på 1870-talet (SHM 6013:13), vilket kan tyda på ett gravfält från yngre järnålder.

Den historiska bebyggelsen

Det äldsta belägget för Godegård är från 1295 och skrivs in guthagartom. Ortnamnet avser en gård eller by och innehåller gardher ’gård; inhägnad plats’ och i förleden kanske mansnamnen Gode eller Gudhi (Wahlström 2003). Det har också föreslagits att förleden skulle kunna syfta på gode, benämningen på en juridisk och (förkristen) religiös ledare under Islands äldsta historia som även varit i bruk på det skandinaviska fastlandet.

Enligt en tradition återgiven av Nils Södervall, kyrkoherde och prost i Godegård 1829–46, invigdes Godegårds kyrka 1251 (Nordenskjöld 1936). Kyrkan har en T-formad plan där den medeltida kyrkan utgör ett kor i väst-/östlig riktning och långhuset utgörs av nykyrkan som är byggd åt norr (figur 6). Klockstapeln, som troligen är från 1700-talets början, är placerad tätt intill kyrkan i väster. Invid bogårdsmuren ligger det Grilliska gravkoret söder om kyrkan.

Med ett fåtal undantag bestod bebyggelsen i Godegårds socken fram till slutet av 1600-talet av ensamgårdar, och än idag är andelen ensamgårdar hög. I likhet med andra socknar i skogsbygden är Godegård till större delen ett medeltida kolonisationsområde där nya gårdar har anlagts in i 1600-talet. Gravfält av yngre järnålderskaraktär saknas och ortnamnen är ofta av typisk medeltida karaktär (t.ex. -torp och -hult).

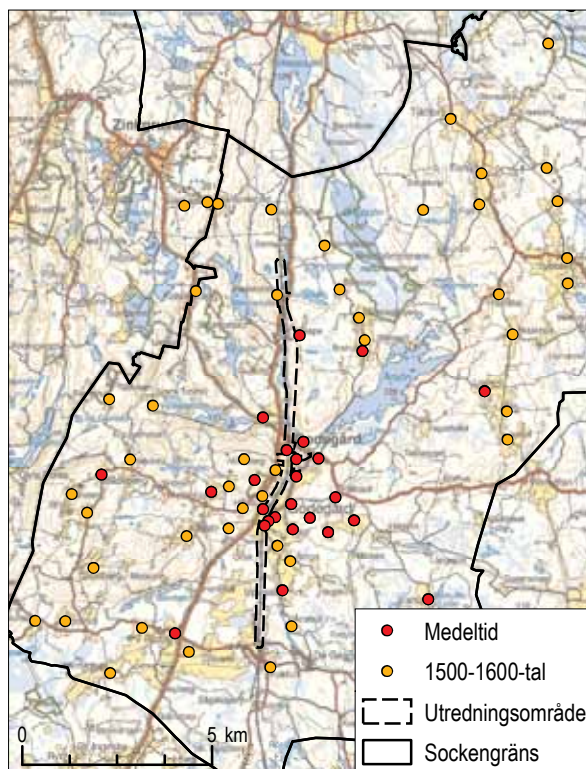
Koncentrationen av bebyggelse belagd före 1500 till slättbygden i södra delen av sprickdalen är markant (figur 7). Vissa av de tidigast belagda ortnamnen är tidsmässigt svårbestämda och kan vara förhistoriska. I anslutning till utredningsområdet är Godegård, Hälla och Unna exempel på sådana orter, och ovan

Figur 6. Godegårds kyrka, de medeltida delarna skymmer tillbyggnaden från 1700-talet. Det Grilliska gravkoret till höger. Foto från SSV.

nämnda uppgift om förstörda gravar från yngre järnålder vid järnvägsstationen (nära Unna gårdstomt) är ett ytterligare indicium på detta. På östra sidan av Godegårdsån låg tidigare gården Bränninge, vars namn möjligen är ett äkta -inge-namn som i så fall bör vara från järnåldern.

Under medeltiden kontrollerade frälset gods i Godegård. En arvedelning av gods i bl.a. Godegård mellan Dan Jonsson och Erik Petersson omnämns 1295

Figur 7. Karta över bebyggelseenheter belagda på 1600-talet eller tidigare. Skala 1:200 000.

(SDHK nr 1657) och i ett brev från 1345 omnämns att riddaren och riksrådet Nils Ambjörnsson (Sparre av Tofta) pantsatte sina gods i Godegård för en skuld till hustru Katerina i Avetomta (SDHK nr 5111).

Men flera gårdar var krono- eller skattegårdar, dvs. marken ägdes av kronan respektive brukaren. I en sammanställning över sådana gårdar 1405 av häradshövdingen i Aska nämns bl.a. Viksäng och Unna i anslutning till utredningsområdet (SDHK nr 16612).

Efterhand blev kyrkan en allt större markägare. 1359 testamenterade Nils Ambjörnsson Godegårds gård till Linköpings domkyrka (SDHK nr 7512), och det är inte osannolikt att det var en huvudgård med underlydande gårdar. I tre brev 1449–51 gav riddare Erik Holmstensson och hans hustru Gunvor Torbergsdotter flera gårdar i socknen, bl.a. By och Uppsala till Vreta kloster.

I en förteckning över bergsmännen vid Godegårds berg 1543 framgår att av 23 bergsmän brukade 21 jord som hörde till kyrkan, av dessa var elva kani- kelandbönder, fem prebendebönder och fem landbor under Vreta kloster. 1559 var endast två skattehemman, 14 urminnes kronobergshemman, tio kronoutjordar, sju indragna lagmanshemman, 18 reducerade kyrkohemman.

Bergsbrukets ålder

Frågan om hur länge bergsbruk bedrivits i Godegård är om diskuterad. En äldre åsiktsriktning är att Godegårds bergslag varit det äldsta i Östergötland och belagd på 1200-talet, bl.a. utifrån en uppmaning av kyrkoherden Swen Johannis runt 1340: Lägger af idra stora dryckio och byggin fast op idra rotna hyttor. Slutsatsen bygger dock på ett tveksamt resonemang om vad som är Västra respektive Östra berget i de medeltida källorna (Hörfors 2010:20 m. anf. litt.). Dock förefaller bergsbruk i norra Östergötland ha varit en realitet på 1200-talet utifrån det faktum att prästernas järntionde i norra Östergötland indrogs till kronan år 1282. Det första säkra belägget för bergsbruk är ett omnämnande av platsen hyttan i Godegård år 1489. Sannolikt avsågs Torshyttan som låg på platsen för Godegårds bruk.

Godegårds bergslag

1525 utfärdade Gustav Vasa ett skydds- och privilegiebrev för Godegårds berg. I bergslaget ingick även

delar av Tjällmo socken i öster och Kristberga socken i söder. Sannolikt tog Gustav Vasa även kontroll över kyrkans ägor vid denna tid. Därefter förefaller bergsbruket i Godegårds socken ha fått ett uppsving. Kronohyttan i Godegård lämnade mer järn än någon annan till kronan på 1500-talet (Hörfors 2010:22) och ett stort antal mindre bergsmanshyttor var i bruk. Runt 1600 gick verksamheten kraftigt bakåt p.g.a. malmbrist i bergslagets gruvor. 1625 var endast kronohyttan i drift och en uppgift från 1655 räknade Godegård 18 ödehyttor vid denna tid (Risegård 1952:139). Den bristande tillgången på malm komparerades genom import av malm framför allt från Lerbäck på andra sidan av gränsen till Närke men 1691 lades Godegårds bergslag ned.

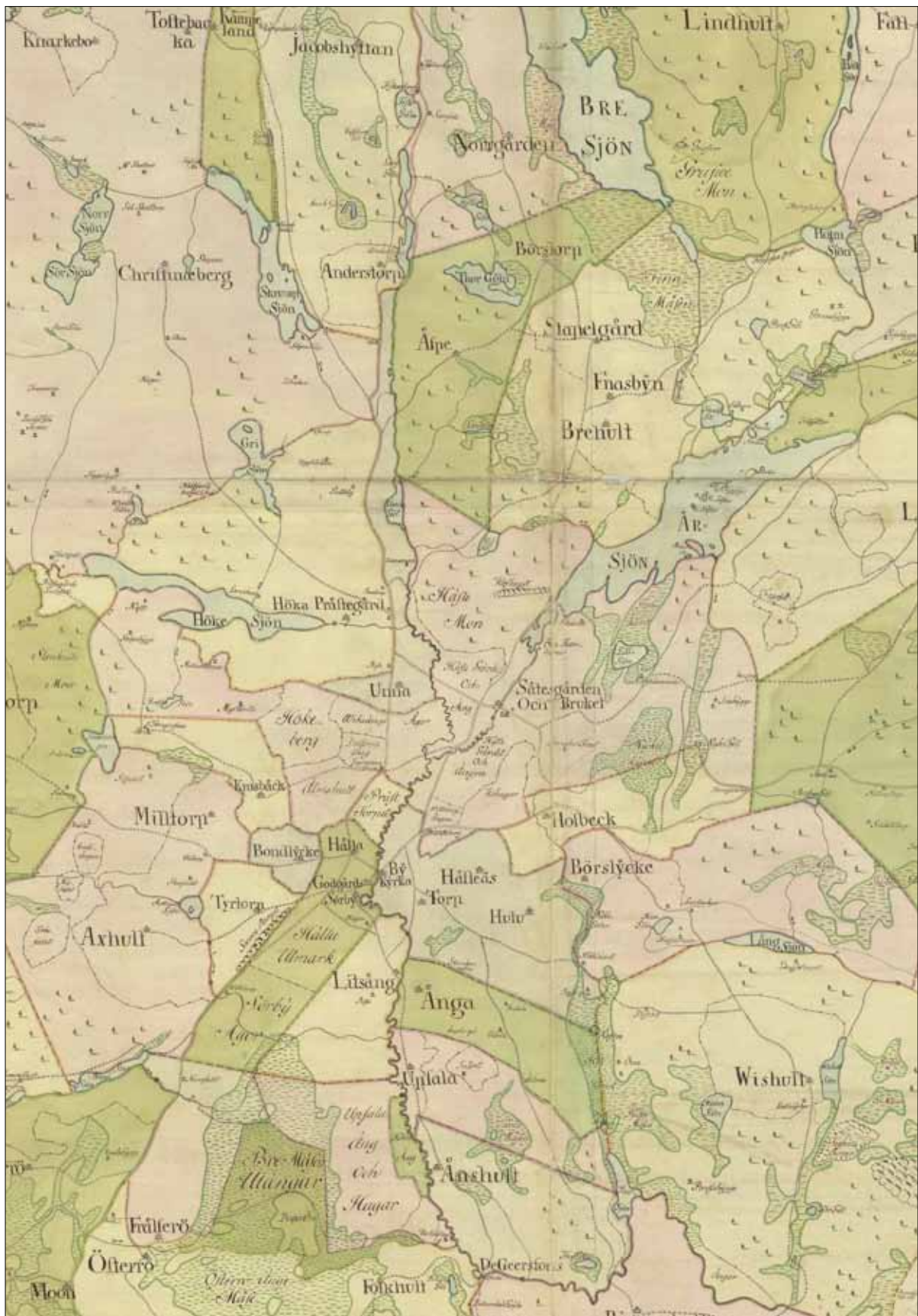
Godegårds bruk

Bergslagets nedgång sammanföll med att Louis De Geer övertog kontrollen av järnframställningen i socknen. 1618 utarrenderades hela Finspångs län till De Geer och i arrendet ingick Torshyttans kronomasugn och alla kronans räntor i Godegård. Efter att De Geer adlats förvärvade han de flesta hemman i socknen åren 1641 och 1643. Torshyttan blev nu Godegårds bruk och två nya hammare för tysksmide byggdes på platsen, Nedre hammaren år 1639 och Nysmedjan 1642, och smeder och masmästare kallades in från Flandern (Risegård 1952:141).

Efter Louis De Geers död kvarstod bruket i släkten De Geers ägo och hade en storhetstid på 1700-talet då det under en period till och med överträffade Finspång i tillverkningskvantitet. 1725 anlades en knipphammare som producerade spikjärn vid bruket.

1775 köptes Godegårds bruk, dvs. i praktiken hela socknen, av direktören för Ostindiska kompaniet Jean Abraham Grill. En av de första åtgärderna var att upprätta ägomätningar över alla hemman i socknen, och även en övergripande sockenkarta (figur 8). Bruket rustades upp och moderniserades på 1800-talet och verksamheten på bruket fortsatte fram till 1896 då bruket lades ner, men herrgården fanns kvar i släkten Grill ända fram till 1980.

Den nuvarande huvudbyggnaden är från 1725 efter att den tidigare från 1640-talet brann ner 1719, och bruksmiljön består av byggnader och ruiner från 1700- och 1800-talen. I dag är Godegårds säteri byggnadsminne och inhyser tre museer; ett bruks-, ett vagn- och ett porslinsmuseum (figur 9).

Figur 8. Utsnitt ur sockenkartan uppräddad 1778 av Matias Jonas Vallberg.

Figur 9. Godegårds bruk.

1756 anlades De Geersfors bruk av Althéa Maria De Geer vid Godegårdsån 1,5 kilometer öster om Degerön, och knipphammaren vid Godegårds bruk flyttades hit. När Grill köpte Godegårds säteri förvärvades även De Geersfors bruk. Bruket var ursprungligen en hammarsmedja för tillverkning av spik och stångjärn, men i början av 1800-talet installerades det första valsverket. På grund av likheten i stavningen mellan De Geersfors bruk och det stora Degerfors järnbruk kom DeGeersfors att gå under namnet Qvarnshammars bruk från 1880-talet. Valsverket vid Qvarnshammar var i bruk till 1984 då verksamheten slutligen lades ner.

Socknen under nyare tid

Ett ogynnsamt klimat för jordbruk och dålig jordmån medförde att den odlade arealen i socknen var liten på 1700- och 1800-talen (Risberg 1952:82–83) och jordbruket gav inte full försörjning åt befolkningen. Redan på 1600-talet uppmuntrade Louis De Geer allmogen att tillverka spik, nubbar, liar m.m., och under följande århundrade blev i synnerhet spiksmidet en allt viktigare binäring i socknen (figur 10). En stor andel av de spiktenar som producerades vid knipphammaren på Godegård och senare De Geersfors bruk gick till de 31 räckhamrar för spik tillverkning som var i bruk i socknen. Det lokala spik- och plogsmidet fortsatte i stor skala trots konkurrens av bruken in på 1900-talet, och gav även upphov till ett av öknamnerna på sockneninvånarna, *Goggle nubbar* (SOFI).

Redan på 1500-talet var kolåtgången hög. Eftersom behovet av kol i järnframställningsprocessen på bruken var omfattande blev kolning för brukens behov en viktig binäring under 1600- till 1800-talen (figur 11). Den hade dock en viss konkurrens av svedjeodling i skogsmarken som var allmänt förekommande in på 1800-talet (Risberg 1952:83), sannolikt för att kompensera för den bristande jordbruksarealen.

Gruvverksamheten fick ett uppsving under 1800-talet. 1810–13 bröts kopparmalm på Båsebergs ägor och bearbetades i en närbelägen hytta. Flera zinkgruvor upptogs i nordvästra socknen 1850, bl.a. nära Jakobshyttan. Samhället Zinkgruvan på Närkesidan av länsgränsen uppstod p.g.a. detta, och är fortfarande landets största zinkproducent. I slutet av 1800-talet började man även bryta fältspat för keramikindustrins behov, framför allt i gruvor vid Kristineberg och Skruppetorp som var i bruk till 1930-talet.

Den nuvarande järnvägen mellan Hallsberg och Mjölby anlades 1872–73, och fick sin sträckning genom Godegårds socken mycket på grund av Andreas Gill, brukspatron på Godegård och ledamot i riksdagens andra kammare (Gäfvert & Odelberg 1974). Stationer anlades vid Godegård och Degerön, som efterhand drog till sig bebyggelse. Stationerna lades ned och revs 1975.

Figur 10. Gammal spiksmedja vid Harsjön, Godegård. Ur Risegård 1952:164.

Figur 11. Kolning i Godegård. Ur Engberg 2005:60.

RESULTAT

En översiktlig tabell över de fornlämningstyper som är belägna inom utredningsområdet redovisas i figur 12. Beskrivningar och kartor redovisas i bilaga 1 och 2. Före utredningen var sju objekt kända inom utredningsområdet: en fyndplats, en stensättning, två kolbottnar, en husgrund, en gårdstomt och en fossil åker.

Längs järnvägen finns stenmurar, grindstolpar, tåker och fyllnadsmassor som härrör från anläggandet av järnvägen eller möjligen är senare. Dessa lämningar har inte registrerats närmare men hänsyn bör tas till stenmurar och grindstolpar vid anläggandet av dubbelspåret.

Industriell verksamhet och skogsbruk

Kolningsanläggningar

Sammanlagt påträffades 101 kolbottnar, varav 92 runda, tre rektangulära och åtta med osäker form, fyra kolningsgropar samt tre kolarkojor (figur 13 och 14). Kolningsanläggningarna ligger tätast på isälvsavlagringarna, i första hand i norra delen av utredningsområdet men även i skogsområdet mellan Godegårds kyrka och samhälle. Moränmärkena i södra delen av utredningsområdet samt sluttningarna på östra sidan av sprickdalen i norr har också använts för kolning men inte i samma omfattning.

Typ	Antal
Industriell verksamhet och skogsbruk	
Kolningsanläggning	54
Område med skogsbrukslämningar	20
Dammvall	2
Träindustri	2
Smideslämning	1
Livsmedelsindustri	1
Brott/tåkt	4
Agrara lämningar	
Fossil åker	16
Röjningsröse	7
Område med fossil åkermark	1

Typ	Antal
Bebyggelselämningar	
Bytomt/gårdstomt	7
Husgrund, historisk tid	4
Brunn/kalkälla	2
Lägenhetsbebyggelse	2
Förvaringsanläggning	1
Boplatser	
Boplatsläge	13
Boplat	1
Fyndplats	1
Gravar	
Hög	1
Stensättning	1

Typ	Antal
Metallframställning och bergsbruk	
Gruvområde	2
Brytningsyta	1
Övriga lämningar	
Färdväg	8
Färdvägssystem	1
Fångstgrop	2
Gränsmärke	6
Övrigt	1
TOTALT	162

Figur 12. Tabell över lämningstyper belägna inom utredningsområdet.

Figur 13. En av de runda kolbottarna vid objekt 47, avgränsad av stybbgropar längs kanterna. Foto från NV.

Den äldsta metoden att framställa träkol var genom kolning i kolningsgropar vilket förefaller ha varit den allena rådande metoden under järnålder och tidig medeltid. Under medeltiden introducerades liggmilan, där veden staplades liggande på en rektangulär eller kvadratisk kolbotten. Resmilan, där veden staplades stående på en rund kolbotten, anses åtminstone i äldre litteratur ha introducerats av tyskar eller valoner runt slutet av 1500-talet, och var den i särklass vanligaste kolningsmetoden under brukens storhets-

tid från 1600-talet in på 1900-talet. Dock förefaller både kolningsgropar och liggmilor använts parallellt med resmilor långt fram i tiden, i vissa områden in i 1900-talet, och enstaka resmilor har ¹⁴C-daterats till medeltid (Wennerberg 2008; Hennius et al 2005).

Kolningsgroparna är få och osäkra. Endast en, objekt 80, bedöms vara säker. Objekt 157 i norr är sannolikt rester av en kolbotten som utredningsgrävdes 1997 (Lindeblad & Stålbom 1997), en annan möjlig kolningsgrop (objekt 10) är sönderkörd. Objekt 2 är två möjliga kolningsgropar där små mängder kol påträffades vid provstick i botten.

De flesta kolbottarna med osäker form har blivit skadade av moderna skogsbruksmaskiner, men det kan i enstaka fall röra sig om hybridvarianter mellan ligg- och resmilor som är belagda i litteraturen (Wennerberg 2008:14–15).

Det är högst sannolikt att de flesta kolbottarna har använts för att framställa kol till bruket under 1600- till 1800-talen, men ett stort antal hyttor var i bruk redan på 1500-talet och järnframställning har bevisligen ägt rum under medeltiden, vilket bör ha krävt kol även då.

Figur 14. Kolarkoja med spismursröse, objekt 4. Foto från SÖ.

Figur 15. Dammvall vid utloppet ur Anderstorpagölen, figur 131. Foto från V.

Ett urval objekt som står ut kan nämnas:

- Objekt 4: en välbevarad kolarkoja intill en rund kolbotten.
- Objekt 47: fyra kolbottnar, varav två runda, en rektangulär och en med oklar form på en avsats ovanför Godegårdsån och järnvägen.
- Objekt 77: två runda och en rektangulär kolbotten. En hålväg passerar mellan kolbottnarna och har sannolikt varit i bruk samtidigt med dessa.
- Objekt 79 och 138: två runda kolbottnar som är genomskurna av färdvägar som förekommer på kartor över Torshyttan 1780 respektive Jakobsyttan 1779, vilket möjligen ger en *terminus ante quem*-datering av lämningarna. Det kan dock inte helt uteslutas att färdvägarna ändrats något över tid.
- Objekt 102: Ett område bestående av fem säkra och fyra osäkra kolbottnar. Kol påträffades i marken över ett område på kanske 1500 m² där flera kolbottnar förefaller överlagra varandra, men det skulle eventuellt kunna röra sig om exempelvis en lastplats där kol lastats på järnvägsagnar. Dock är ett gränsmärke (objekt 101) anlagt ovanpå en kolbotten. Gränsmärket ligger i en ägo gräns som tillkommit i samband med anläggandet av järnvägen 1872–73.
- Objekt 150: Två runda små kolbottnar, endast sex meter i diameter och en rektangulär kolbotten.

Träindustri

Två sentida sågverkslämningar ligger inom utredningsområdet. Objekt 104 är en eller två husgrunder med källare på ägorna till Espe. Utseendet med bl.a. armerad betong tyder på att sågverket varit i bruk runt början av 1900-talet. Sågverket finns inte med på Ekonomiska kartan från 1948.

Figur 16. Dammvall vid utloppet ur Dammen, Godegård 195:1. Foto från N.

Objekt 58 ligger i anslutning till Godegårds samhälle och består av en husgrund efter sågverket, ett stickspår från järnvägen, en lastkaj och en vägbank. Lämningarna stämmer överens med utseendet på Ekonomiska kartan från 1948.

Dammvall

Objekt 131 är en dammvall vid utloppet från Andersstorpagölen. Den har säkert använts tillsammans med dammvallarna nedströms vid Dammen (Godegård 195:1) för att reglera vattentillförseln till det sågverk som legat på den senare platsen (figur 15 och 16).

En dammvall (objekt 19) påträffades även vid torplämningen Hammaren. Utifrån ortnamnet har den förmodligen en koppling till metallhantverk, men inga sådana lämningar kunde iakttas i dammvallens omedelbara närhet och finns möjligen längre nedströms.

Smideslämning

Objekt 44 är en husruin efter en smedja som står ovanpå en rund kolbotten (figur 17). Den är säkerli-

Figur 17. Ruin efter smedja (objekt 44) ställd ovanpå kolbotten (objekt 43). Foto från SÖ.

Figur 18. Röjningsröseområde, objekt 25. Av bilden framgår hur svårt det är att överhuvudtaget se övertorvade röjningsrösen. Foto från V.

gen en lämning efter till det spik- eller liesmide som var allmänt förekommande i socknen fram till början av 1900-talet.

Brännerilämning

Objekt 37 (Godegård 49:1) består av en husgrund och två stensatta källare (figur 18). Bränneriet hör samman med gästgiveriet på Hälla gård, och krögarer förde under slutet av 1800-talet en hård kamp mot Godegårds nykterhetsförening för rätten att sälja brännvin. Ännu 1948 stod tre byggnader på platsen enligt den ekonomiska kartan.

Agrara lämningar

Inom utredningsområdet påträffades 16 fossila åkrar, sju röjningsrösen och ett område med fossil åkermark.

Röjningsröseområden

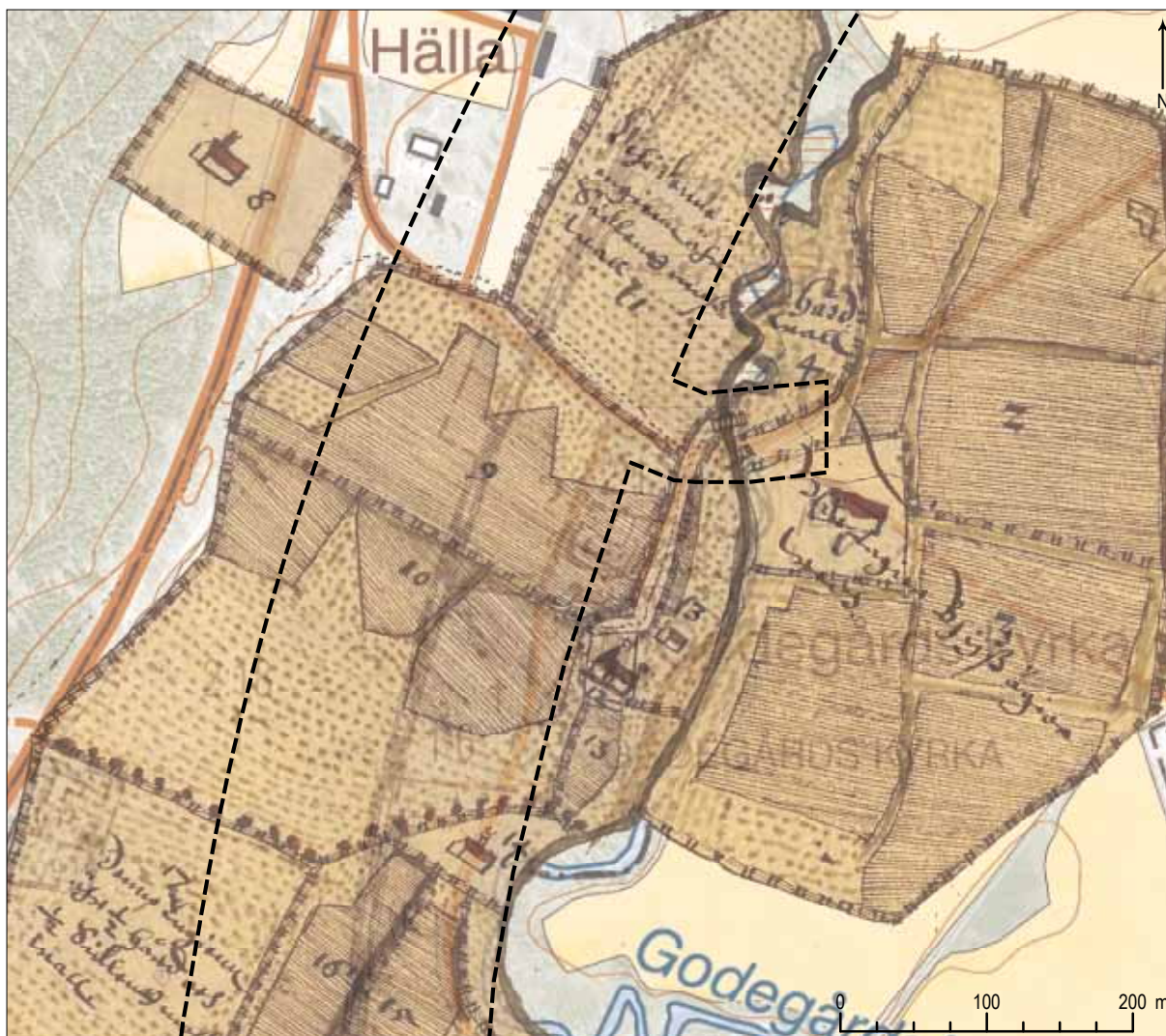
Tio av de fossila åkrarna är röjningsröseområden (objekt 1, 6, 12, 13, 15, 24, 25, 27, 30 och 32) bestående av flacka, övertorvade röjningsrösen (figur 18). Arkeologiska undersökningar har visat att denna typ av röjningsrösen ofta är lämningar efter förhistorisk eller medeltida odling, men att de även anlagts in i nyare tid. Det framgår även av lokalhistoriska källor

att odling genom svedjebbruk på utmarken var vanligt förekommande i Godegård in i andra halvan av 1800-talet. Mindre ytor svedjades och råg såddes under något eller några år innan svedjan fick växa igen (Risegård 1952:83–84). Så sent som 1863 stadgas i en skogsordning för Godegårds Bruksbolags egendomar att svedjebbruk inte fick ske utan särskild tillåtelse.

Samtliga påträffade röjningsröseområden ligger i södra delen av utredningsområdet på utmark som tidigare hört till Litsäng och Uppsala. De äldsta kartorna över Uppsala och Litzäng från 1777 och 1780 redovisar i dessa områden mestadels ängsmark beväxt med ung tall och gran. Varken på de kartorna eller på senare kartor finns indikationer på odling i området, men eftersom den tillfälliga odlingen inte var skattlagd som övrig åkermark karterades den inte av lantmätnarna.

Sentida fossila åkrar

Sju fossila åkrar (objekt 8, 103, 128, 133, 136, 158) är av sentida karaktär med jämna stenröjda ytor avgränsade av diken och åkerhak, och ibland med röjningssten i åkerkanten. Samtliga kan beläggas på kartor från andra halvan av 1800-talet eller senare. De fyra åkrarna vid Anderstorp och objekt 8 vid De-

Figur 19. De äldre geometriska kartorna över Hälla, Klockaregården och Sörby till vänster och By till höger rektifierad mot Fastighetskartan. 1 – By, 8 – Hälla, 12 – Godegårds kyrka, 13 – Klockaretäppan, 14 – Sörby. Skala 1:5 000.

gerön lades igen under andra halvan av 1900-talet, och är av så sentida karaktär att de nästan är gränsfall att registrera. Objekt 103 ligger intill ett område med kolningslämningar och var i bruk på härads-ekonomiska kartan 1868-77 men övergavs sannolikt efter att järnvägen anlades.

Objekt 18 ligger vid torplämningen Hammaren och består av åkerytor med terrasskanter, åkerhak, stenmurar och odlingsrösen typiska för miljöer vid övergivna torplämningar.

Bebyggelselämningar

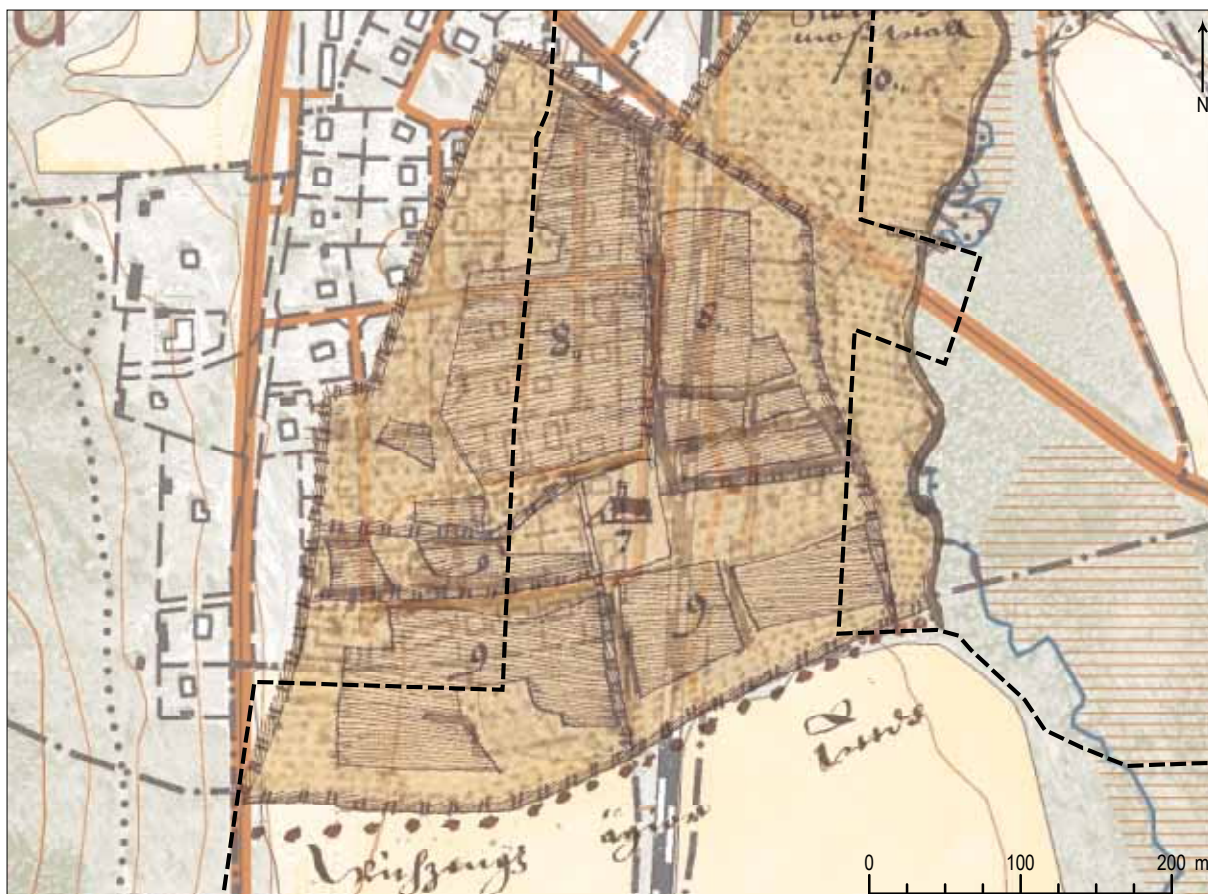
Gårdstomter

Läget för sex äldre gårdstomter har identifierats genom de historiska kartorna. Två av dessa är registre-

rade sedan tidigare (objekt 33/Godegård 192:1 och objekt 163/Godegård 194:1), men båda lägena har ändrats efter rektifieringen.

By omnämns sannolikt första gången 1436 som Kyrkoby och därefter 1451 som By. Vid det senare tillfället var By en av de gårdar som riddare Erik Holmstenson och hans hustru Gunvor Torbergsdotter gav till Vreta kloster, och brukarna blev prebendelandbönder, dvs. de arrenderade gården av Vreta kloster. Gården blev senare ett kronobergshemman innan den köptes av Louis de Geer 1641. Platsen är fortfarande bebodd (figur 19).

Dalstorp är möjligen identiskt med Dala som redovisas som ett urminnes kronohemman 1559. Helt säkert existerar gården 1638 då den karteras och

Figur 20. Den äldre geometriska kartan över Unna från 1638 rektifierad mot Fastighetskartan. Skala 1:5000.

utgjorde då $\frac{1}{4}$ kronohemman. Dalstorp köptes 1643 av Louis De Geer och avhystes någon gång under De Geer-epoken. Kartan från 1638 är svår att rektifiera eftersom gårdsläget (objekt 50) inte återkommer på yngre kartor och åkermarken övergavs.

Hälla nämns första gången 1349 och redovisas i 1559 års jordebok som urminnes kronobergshemman och köptes av Louis De Geer 1643. Gårdens äldst kända läge, ett hundratal meter väster om nuvarande läge, redovisas på en karta från 1638 men på kartorna från 1724 och framåt låg gården på nuvarande plats (objekt 159). Hälla var ett gästgiveri och den nuvarande mangårdsbyggnaden uppfördes 1866. Gården ingår i Godegårds kyrkomiljö (K53, Motala kommun).

Sörby nämns första gången 1464 och redovisas som kronoutjord 1559, dvs. en skatteenhet som saknade fast bebyggelse. I jordeböckerna på 1600-talet var gårdens skattekraft låg, $\frac{1}{8}$ mantal. På kartor från 1638 och framåt redovisas Sörby gårdstomt på en

läglänt plats (objekt 33) invid Godegårds kyrka. Gården övergavs i slutet av 1800-talet eller början av 1900-talet.

Unna nämns första gången 1405 och redovisas i 1559 års jordebok som urminnes kronobergshemman, men var ett av de hemman som köptes av Louis De Geer 1641. Gårdens äldst kända läge (objekt 162) redovisas på en karta från 1638 (figur 20), men 1777 hade gården flyttats 170 meter åt nordväst (objekt 163). Senare avhystes gården och ett torp anlades vid landsvägen i väster. Uppgifter om bortodlade gravar vid järnvägsstationen tyder på att gården kan ha ett förhistoriskt ursprung.

Viksäng nämns första gången 1405 och var då ett krono- eller skattehemman men redovisades i 1559 års jordebok som ett frälsehemman, och förefaller tidigt ha ingått i godsbildningen runt Torshyttan/Godegårds säteri. Gården avhystes tidigt, och den enda antydning om gårdens läge är texten "Wiksängs husplats" utan bebyggelsemarkering på konceptkartan över Torshyttan från 1778 (figur 21). Den un-

Figur 21. Rektifierat utsnitt ur konceptkartan över Torshyttan nr 1 visar ett nyare läge för Unna gård i nordväst och texten Wiksängs Husplats i sydöst, båda inringade med rött. Skala 1:5 000.

gefärliga platsen (objekt 59) låg i nutida åkermark intill Godegårdsån.

Torplämning och förvaringsanläggning

En torplämning ligger inom utredningsområdet, objekt 17. Torpet låg på Uppsalas ägor och kallades Jakobslund eller Hammaren (figur 22). Det förstnämnda namnet var efter den första torparen som byggde torpet runt 1840. Torplämningen omges av fossil åkermark (objekt 18). Fyra gropar väster om torpet (objekt 16) hör sannolikt samman med torpet och är troligen förvaringsgropar av något slag.

Den bebyggelseenhet som idag kallas Prästtorpet (objekt 40) är inte det ursprungliga torpet. Lilla Prästtorpet vid vägen i väster är det äldsta kända läget för det ursprungliga Prästtorpet. På platsen för objekt 40 redovisas på den häradsekonomiska kartan från 1868–77 en backstuga. En källarruin (objekt 41) och en brunn (objekt 42) hör samman med backstugan.

Figur 22. Husgrund efter bostadshus vid torplämningen Jakobslund, objekt 17. Foto från SV.

Brunn/kallkälla

Två brunnar (objekt 7 och 42) är belägna intill sentida bebyggelse och är sannolikt samtida med dessa.

Husgrund, historisk tid

Några sentida husgrunder eller källare/källarruiner har registrerats: en husgrund efter en ekonomibyggnad

Figur 23. Den eventuella gravhögen, objekt 51. Foto från N.

nad (objekt 5), en husgrund efter ett bostadshus i Godegårds samhälle (objekt 115), en jordkällare (objekt 129), och en källarruin, möjligen husgrund vid Prästtorpet (objekt 41).

Boplatser

13 möjliga boplatsslägen har identifierats där en utredning etapp 2 krävs för att fastställa om fornlämning förekommer. Två ligger intill Anderstorpågölen i norra delen av utredningsområdet (objekt 132 och 137) och är i första hand tänkbara lägen för stenåldersboplatser. De övriga ligger i den centrala delen och där är även boplatsslämningar från senare perioder tänkbara.

På flera av lägena är det även tänkbart att påträffa förstörda eller bortodlade gravar. Som nämnts ovan ligger flera förhistoriska gravar i ett stråk längs isälvsavlagringarna som huvudsakligen ligger på västra sidan av dalen i höjd med Godegårds samhälle. Vid Godegårds järnvägsstation finns även uppgifter om förstörda gravhögar (SHM).

Det är också möjligt att påträffa gårds- eller bytomter på lämpliga boplatsslägen i närheten av de kända gårdstomterna. Äldre kartmaterial visar att både Hälla och Unna gårdar har flyttats minst en gång. Det är inget ovanligt fenomen att gårds- eller

bytomter flyttats en eller flera gånger mellan olika platser inom ägorna, och sådana okända tomter som inte är belagda på de historiska kartorna kan också påträffas på boplatsslägen i närheten av de kända gårdstomterna.

Objekt 161 betecknas rent antikvariskt som en boplat, men är lämningar efter smide och järnframställning. En av de påträffade ugnarna 14C-daterades till 1200- eller 1300-talet. Sannolikt utkanten av den gård eller by som legat vid Godegårds kyrka (objekt 34). Liknande lämningar kan påträffas i närheten av de andra gårdstomterna. Exempelvis påträffades smidesslagg i åkern vid Viksängs husplats (objekt 59).

Fyndplats

En enkel skafthålsyx påträffades vid Godegårds station (Objekt 164/Godegård 193:1), kan indikera att boplat och/eller gravar från senneolitikum/äldsta bronsålder legat här.

Gravar

Godegård 22:1 är en rund övertorvad stensättning, 8 meter i diameter och 0,5 meter hög, möjligen med en gles kantkedja av större stenar, som dock även kan vara röjningssten. Nordväst om stensättningen (utanför utredningsområdet) finns flera gravliknan-

Figur 24. Vattenfyllt gruvhål, objekt 109. Foto från SV.

de förhöjningar, men marken här ger även intryck av att vara omrörd p.g.a. täktverksamhet. Uppgifter av Nordenskjöld tyder på att det är ett mindre gravfält eller en gravgrupp: ”På Unna egor, strax söder om skolhuset, ligga några stensatta kullar eller kummel, det sydligaste – störst – har cirka 40 stegs omkrets. Vid ett av de vesterut belägna har man hittat en sten-*yx*” (Nordenskjöld 1936:88).

90 meter söder om denna plats är en märkligt symmetrisk förhöjning i en mindre åker (objekt 51). Förhöjningen är rund, 15 meter i diameter och 1 meter hög, och regelbundet välvd (figur 23). Vid provstick i mitten påträffades sten 0,2 meter under ytan, därunder framkom silt under ploggången ned till ett djup av 0,7 meter, vilket skiljer sig från den omgivande sandiga marken. Möjligen är det en överodlad (men inte bortodlad) gravhög.

Metallframställning och bergsbruk

Gruvhål

Vid Lilla Äspe, ligger två gruvhål (objekt 109 och 111), båda med intilliggande skrotstensvarp. De förefaller sentida och i kanten av det ena syns borrhål (figur 24). Det är osannolikt att det rör sig om malmbrytning då den lokala bergarten är granodiorit. Exempelvis är järnmalmsgruvorna i närområdet belägna i vulkaniska bergarter. Sannolikt rör det sig om brytning av fältspat, en verksamhet som bedrevs i större skala i gruvor vid Skruppetorp, 1,5 km åt nordväst, in på 1960-talet (FMIS). Fältspaten transporterades till porslinsfabriker för att användas som råvara.

Figur 25. Kvartsbrott, mossan är bortplockad vid en del av kvartsådran, decimeterstora lossbrutna stenar av kvarts ligger till vänster. Foto från V.

Stenbrott

I närheten ligger objekt 121 som definierats som stenbrott, en grop med skrotstenar i kanten. I närheten ligger minst fyra oljefat fyllda med rosafärgade skarpkantade decimeterstora stenar. Möjligen är även detta lämningar efter brytning av fältspat.

I närheten finns ytterligare ett stenbrott (objekt 119), med lodräta brytningsytor och borrhål, där stenmaterial för byggverksamhet förefaller ha tillvaratagits. Objekt 118 är ett litet och något tveksamt stenbrott.

Kvartsbrott

Ett kvartsbrott ligger i närheten, objekt 108. En 3 decimeter bred kvartsådra går i dagen längs en tre meter lång sträcka över en berghäll. Invid ådran ligger lossbrutna decimeterstora kvartsstenar och i mossan som täcker ådran ligger massor av kvartsavslag (figur 25). Kvarts har brutits i modern tid tillsammans med fältspat vid Skruppetorp (SGU 1989), men denna brytningsyta är småskalig och

Figur 26. Fångstgrop, objekt 71. Foto från NÖ.

brytningsmetoden primitiv så det kan inte uteslutas att kvartsbrottet är avsevärt äldre.

Övriga lämningar

Fångstgrop

Objekt 71 är en grop, 8 meter i diameter och 1,7 meter djup, som förefaller sakna inre konstruktioner (figur 26). Den är grävd på en sandig stenfri plåt och det är svårt att se någon annan lämplig funktion än som fångstgrop. Man hade problem med vargar i socknen på 1800-talet, den sista vargen sköts i socknen på 1850-talet (Risëgård 1952:104).

Objekt 142 är en möjlig fångstgrop, 2,7 meter i diameter och 1,2 meter djup och till större delen stenfylld. Det skulle också kunna vara en förvaringsgrop.

Färdväg/färdvägssystem

Nio färdvägar eller färdvägssystem har registrerats i utredningen. I två fall rör det sig om hålvägar. Objekt 65 är två parallella hålvägar som löper från vadställen över Godegårdsån upp på en höjd av isälvsavlagringar öster om ån. På en karta över Torshyttan från 1778 finns en färdväg med likartad sträckning, och på häradsekonomiska kartan från 1868–77 finns en stig med denna sträckning paral-

lellt med en nyanlagd rakare väg på södra sidan av höjden.

Objekt 78 är en hålväg som passerar mellan kolbottnar efter en liggmila och två resmilor. Det finns ett uppenbart kronologiskt samband mellan lämningarna.

De övriga färdvägarna är vägbankar av relativt sentida karaktär, efter landsvägen vid Godegårds kyrka (objekt 35), stigen mellan Anderstorp och Jakobsbyttan (objekt 135) samt brukningsvägar (objekt 60 och 64, 130). En bred, uppenbart sentida, vägbank (objekt 113–114) har inte gått att spåra på några historiska kartor.

Gränsmärke

Fyra av de registrerade gränsmärkena ligger i befintliga ägo gränser. Det femte objektet (objekt 73) ser ut som en gränsmarkering, och ger ett relativt sentida intryck, men på de historiska kartorna saknas indikationer på ägo gränser i närheten.

Övrigt

Objekt 110 består av tre meterstora hällar med flat ovansida uppallade av mindre skarpkantade stenar, nästan som bord. De är sannolikt sentida men med okänd funktion.

REFERENSER

Litteratur

- APPELGREN, K. & RANHEDEN, H. 2012. *En grav och en gårdstomt vid Åskedalen. Utbyggnad av dubbelspår Hallsberg–Degerön, Närke och Östergötland, Lerbäck och Godegårds socknar, Önnabo 2:2; Godegård 258, Lerbäck 14:1 och 86:1–2. Arkeologisk utredning etapp 2, förundersökning och undersökning*. Hägersten, Arkeologiska uppdragsverksamheten (UV Mitt), Riksantikvarieämbetet. UV rapport 2012:188.
- GRANATH, Y. 2005. *Elkabel vid Godegårds kyrka. Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll*. Riksantikvarieämbetet, UV Öst rapport 2005:69.
- GRUBER, G. 2000. *Sökschakt söder om Godegårds sambälle. Arkeologisk utredning, etapp 2, Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland*. Linköping: Avd. för arkeologiska undersökningar, Riksantikvarieämbetet.
- GÄFVERT, G. & ODELBERG E. 1974. *Järnvägen Mjölby – Hallsberg 100 år. Motalabygd 1974. Årsskrift för Motala Musei- och hembygdsförening*, s 20–26.
- EDVINGER, B. WENNERSTEDT & EDVINGER, K. 2014. *Nysmedjans hammarområde. Hässle 1:1, Hässle 2:1 och Torshyttan 1:1. Godegårds socken, Motala kommun, Östergötlands län. Rapporter från Arkeologiskt centrum 2014:01*.
- ENGBERG, M. (RED.). 2005. *Vandring i bruksbygd. Tjällmo – Godegård*. Motala.
- HEDENSTRÖM, A. & SUNDH M. 2010. *Beskrivning till jordartskartan 9F Finspång SV. Sveriges geologiska undersökning*.
- HENNIUS, A., SVENSSON, J., ÖLUND, A. & GÖTHBERG, H. 2005. *Kol och tjära. Arkeologi i norra Upplands skogsmarker. Undersökningar för E4. Vendel, Tierp och Tolfta socknar, Uppland*. Upplandsmuseets rapport 2005:2. Uppsala.
- HÖRFORS, O. 2010. *Godegårds bergslag. En sammanställning över de bergshistoriska lämningarna i Godegårds socken och västra delen av Tjällmo socken, samt en översiktlig redovisning av Kristbergs socken*. Stockholm, Jernkontorets bergshistoriska utskott.
- KARLSSON, P. 2001. *Sökschakt vid Godegård skola. Godegård socken, Motala kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 2. Riksantikvarieämbetet, UV Öst rapport 2001:25*.
- LARSSON, L. 1999. *Vattenledning Godegård – Degerön. Ny överföringsledning mellan Godegårds och Degeröns sambälle, Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 1. Riksantikvarieämbetet, UV Öst rapport 1999:44*.
- LINDEBLAD, K & STÅLBOM, U. 1997. *Nytt dubbelspår Godegård – Mjölby. Delsträckan Länsgränsen - Källsjön (Torvmossen). Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 2. Riksantikvarieämbetet, Avd. för arkeologiska undersökningar, UV Linköping rapport 1997:25*.
- NORDENSKJÖLD, C.F. 1936. *Östergötlands minnesmärken upptecknade af Carl Fr. Nordenskjöld åren 1869–82. Utgivna av Östergötlands Fornminnes- och Museiförening genom Otto Frödin. Meddelanden från Östergötlands Fornminnes- och Museiförening 1935–36, s 81–103*. Linköping.
- RISEGÅRD, E. 1952. *Anteckningar om Godegårds socken*. Linköping.
- RÄF, E. 2005. *Ombyggnad av högspänningsledning mellan Nykyrka och Börslucke: Västra Ny och Godegårds socknar, Motala kommun, Östergötlands län. Arkeologisk utredning etapp 1 och 2*. Linköping, Kulturmiljöavdelningen, Östergötlands länsmuseum.
- SVERIGES GEOLOGISKA UNDERSÖKNING. 1989. *Berggrundskartan 9F Finspång SV*. SGU Ser. Af nr 165. Uppsala.
- TERNSTRÖM, C. 2010. *Arkeologisk inventering Sydvästlänken. Delsträckan Hallsberg–Östansjö-Barkeryd, Östergötlands län, Godegård, Västra Ny, Kristberg, Brunneby, Lönsås, Fornåsa, Vallerstad, Styra, Allhelgona, Skänninge, Bjälbo, Hogstad, Väderstad, Rinna och Trehörna socknar, Motala, Mjölby, Boxholm och Odeshögs kommuner. Kulturhistoriskt planeringsun-*

derlag. Linköping: Arkeologiska uppdragsverksamheten (UV), Riksantikvarieämbetet. UV Öst rapport 2010:38.

ULFHIELM, A. 1995. *Nytt dubbelspår Godegård-Mjölby. Delsträckan Länsgränsen-Kjällsjön (Torvmossen), Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Delsträckan Fågelsta-Slomarp, Allhelgona, Högby, Mjölby och Skänninge socknar i Mjölby kommun samt Fivelstad, Styra och Västra Stenby socknar i Motala kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 1.* Riksantikvarieämbetet, Avd. för arkeologiska undersökningar, UV Linköping rapport 1995:54.

WAHLBERG, M. (RED.) 2003. *Svenskt ortnamnslexikon.* Uppsala.

WENNERBERG, R. 2008. *1000 år av kolning i Nifsarp. Arkeologisk undersökning av kolningsgropar, liggmila och kolbottnar inför anläggande av ny trafikövningsplats inom fastigheten Nifsarp 1:12. Arkeologisk för- och lutundersökning. Höreda socken i Eksjö kommun, Jönköpings län.* Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2008:17.

Arkiv och register

ATA = Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet

FMIS = Digitala fornminnesregistret, Riksantikvarieämbetet (<http://www.fmis.raa.se>)

SDHK = Svenskt Diplomatariums huvudkartotek över medeltidsbrev, Riksarkivet (riksarkivet.se/sdhk)

Skogsstyrelsen, Skogens pärlor (minasidor.skogsstyrelsen.se/skogensparlor/)

SOFI = Ortnamnsregistret, Institutet för språk och folkminnen (http://www2.sofi.se/SOFIU/topo1951/_cdweb/)

Kartor

Följande historiska kartor har använts. Kartor över nedanstående bebyggelseenheter som inte berör utredningsområdet redovisas inte.

Bränninge nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-10:d3:212)

By nr 1-2

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-11:d3:197 237)
- Ägomätning, 1777 (LMS D27-11:1)
- Konceptkarta av ovanstående, 1779 (LMM 05-god-18)

Börstorp nr 1

- Arealavmätning, 1779 (LMM 05-god-32)
- Laga skifte, 1917 (LMM 05-god-131)

Dalstorp nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-16:d3:249)

Godegårds socken

- Avmätning, u.å. (LMS D27-1:1)
- Sockenkartan, 1778 (LMS D27-1:2)

Hälla nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-11d3:248)
- Geometrisk ägoavmätning, 1724 (LMS D27-31:1)
- Konceptkarta av ovanstående, 1724 (LMM 05-god-11)
- Delning av utmark och utägor, 1768 (LMS D27-31:2)
- Konceptkarta av ovanstående, 1769 (LMM 05-god-13a)

Häsla nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-32:d3:210)

Jakobshyttan nr 1

- Ägomätning, 1779 (LMS dnr D27-37:1)

Klockaretäppan nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-11d3:248)

Litzäng nr 1

- Ägomätning, 1780 (LMM 05-god-36)
- Arealavmätning och stängselåtgärd, 1830 (LMM 05-god-53)
- Rågångsåtgärd mellan Litzäng, Sörby och Hälla (LMM 05-god-55)

- Övrigt, 1902 (LMM 05-god-97)
- Karta, 1923 (LMM 05-god-146)

Sörby

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-11d3:248)
- Geometrisk ägoavmätning, 1701 (LMS D217-66:1)
- Konceptkarta av ovanstående, 1701 (LMM 05-god-8)
- Arealavmätning, 1730 (LMM 05-god-290)
- Arealavmätning, 1784 (LMM 05-god-291)

Torshyttan nr 1

- Ägomätning, 1777 (LMS D27-72:1)
- Konceptkarta av ovanstående, 1778 (LMM 05-god-17)

Unna nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-78:d3:209)

Upsala nr 1

- Geometrisk ägoavmätning, 1638 (LMS D27-79:d3:197)
- Ägomätning, 1777 (LMS D27-79:1)
- Konceptkarta av ovanstående, 1778 (LMM 05-god-24)
- Mantalssättning, 1891 (LMM 05-god-170)

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsults projektnummer..... 2828
Länsstyrelsens diarienummer..... 431-2281-14
Uppdragsgivare..... Trafikverket

Socken Godegård
Kommun Motala
Län..... Östergötland

Typ av undersökning Arkeologisk utredning, etapp 1
Undersökningstid, fält..... 4–19 maj 2015
Undersökt yta, extensiv 2,57 km²

Koordinater..... x 6506576–6516830, y 508696–510161
Koordinatsystem SWEREF 99 TM
Höjdsystem RH 2000

Projektledare Samuel Björklund, Peter Sillén
Fältinventering Samuel Björklund, Peter Sillén
Layout och kartor..... Samuel Björklund

Fynd..... Inga fynd tillvaratogs

BILAGA 1. OBJEKTTABELL

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
1	Fossil åker	Röjningsröseområde, ca 60x10-25 m (N-S), bestående av minst 7 röjningsrösen. Dessa är runda eller ovala, 2,5-4 m diam och 0,2-0,5 m h, av 0,1-0,4 m st stenar, övermossade och delvis övertorvade. Några röjningsrösen i N kan eventuellt vara efter täktverksamhet.	Moränhöjd avgränsad av sankna ytor i NV och SÖ. Skogsväg i S. Skogsmark, granskog.	Fornlämning
2	Område med skogsbrukslämningar	2 kolningsgropar(?). Den i N är rektangulär, 3,5x2,5 m (NNÖ-SSV) och 0,5 m dj. Antydan till 0,1 m h vall i Ö-N-V. Vid provstick i gropen påträffades små mängder kol och sot. 4 m S om denna är en kolningsgrop(?), rund, 2,5 m diam och 0,4 m dj. Antydan till vall, 1-1,5 m br och 0,1 m h i N och Ö.	Moränmark, krön ovanför N-sluttning. Skogsmark, granplantering.	Bevakningsobjekt
3	Röjningsröse	Röjningsröse, runt, 3,5 m diam och 0,4 m h. Kraftigt övertorvat med enstaka 0,3 m st stenar i ytan.	Platå på moränhöjd. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
4	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 25x11 m (NNÖ-SSV) bestående av 1 kolbotten och 1 kojgrund. Kojgrunden är närmast oval, 5x4 m (Ö-V) och består av en 1,5 m br och 0,4 m h vall med en delvis bevarad spismur i V, 1,5x1,3 m (Ö-V) st och 0,7 m h av 0,3-0,8 m st stenar. 9 m SSV är en kolbotten, rund, 9 m diam och 0,2 m h avgränsad av rämnliknande stybbgropar, 2-3x1-1,5 m br och 0,3-0,5 m dj. Kojgrunden är bevuxen av 3 granplantor, 1 mindre lövträd, 1 en samt 1 kulturstubbe, kolbotten av 2 granar, 1 björk och 3 kulturstubbar. Läge: omedelbart V om övergiven skogsbruksväg.	Flack Ö-sluttning på moränhöjd. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
5	Husgrund, historisk tid	Husgrund, rektangulär, 12x7 m (N-S) och intill 0,6 m h. Uppbyggd i N-Ö-S med intill 0,8 m st syllstenar. Golv av flata kalkstensplattor. Ekonomibygnad. Bevuxen av 9 lövträd av olika slag. Referens: Ekonomiska kartan, 1948, RAK J133-9f1c50.	Nederkant i Ö-sluttning av liten moränhöjd. Hagmark.	Övrig kulturhistorisk lämning
6	Fossil åker	Röjningsröseområde, 80x25 m (NNÖ-SSV) bestående av minst 10 röjningsrösen. Dessa är vanligen runda, 2-4 m diam och 0,2-0,4 m h och består av 0,1-0,4 m st stenar. Ett större röjningsröse i SV är 5 m diam och 0,5 m h. S och SV om området är täktgropar, 3-10 m st och 0,3-0,7 m st med röjningssten och röjningsrösen i kanterna. Röjningsröseområdet kan även ha omfattat denna yta. Svåravgränsat i NV p g a tät skog.	Flackt krön av moränhöjd. Skogsmark, gallrad granskog i SV, tät blandskog i NV, röjningsgata vid järnväg i Ö.	Fornlämning
7	Brunn/kallkälla	Brunn, rund, 0,9 m diam och 0,7 m dj. Väggen stensatt med 0,2-0,3 m st naturliga stenar. Läge: Belägen omedelbart Ö om äldre åkerkant.	V-sluttande moränmark. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
8	Fossil åker	Fossil åker, 180x50-80 m (N-S), bestående av 1 åkeryta. Denna avgränsas i Ö av ett 0,2 m h åkerhak. I och Ö om åkerkanten ligger 0,1-1,0 m st röjningsstenar, delvis sprängda, i röjningsrösen, stentippar och rader.	V-sluttande morän- och lermark. Hagmark, igenväxande åker, och skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
9	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 7 m diam och 0,3 m h. Utanför kanten är flera stybbgropar, 2-4x1,5-2 m och 0,2-0,4 m dj.	Sandig morän, flack platå SÖ om bäck. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
10	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar bestående av 1 kolbotten och 1 kolningsgrop(?). Kolbotten är rund, 13 m diam och 0,3 m h. I utkanten är en 2 m br och 0,3 m h vall. Enstaka röjda stenar ligger i V kanten. Kolningsgropen(?) ligger 12 m N om kolbotten och är avlång, 3x1,25 m (NV-SÖ) och 0,4 m dj. Vid provstick påträffades kol i botten. Gropen är störd av hjulspår i V vilket sannolikt förklarar formen.	Krön och N sida av liten moränhöjd. Skogsmark, röjningsgata vid järnväg.	Bevakningsobjekt

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
11	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 10 m diam och 0,2 m h. Bevuxen av 10-tal granar.	Krön på moränhöjd ovanför S-sluttning. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
12	Fossil åker	Röjningsröseområde, 20x20 m, bestående av 5 röjningsrösen. Dessa är 2-2,5 m diam och 0,2-0,3 m h av 0,15-0,4 m st stenar. Övertorvade och flacka.	S kanten av platå på moränhöjd. Skogsmark, granskog.	Fornlämning
13	Fossil åker	Röjningsröseområde, 40x15 m (NÖ-SV) bestående av 4 röjningsrösen. Dessa är runda eller rundade, 3-4,5 m diam, 0,2-0,3 m h av vanligen 0,15-0,4 m st stenar.	Liten flack moränhöjd ovanför sankmark. Skogsmark, granskog och röjningsgata vid järnväg.	Fornlämning
14	Röjningsröse	Röjningsröse, rundat, 9-10 m diam och 0,7 m h av 0,15-0,5 m st stenar.	Krön av mindre kulle i moränmark. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
15	Fossil åker	Röjningsröseområde, 50x30 m (VNV-ÖSÖ) bestående av 6 röjningsrösen. Dessa är 2-4 m diam, 0,2-0,4 m h och övertorvade med i ytan talrika 0,1-0,4 m st stenar.	Krön och N-sida av moränhöjd. Skogsmark, blandskog.	Fornlämning
16	Förvaringsanläggning	4 förvaringsgropar inom ett 17x5 m (Ö-V) st område. En är kvadratisk, 2x2 m och 0,4 m dj, resten är runda/rundade, 1,5-2 m diam och 0,3-0,4 m dj. 2 har intill 1 m br och 0,2 m h vall av sten och jord, röjd sten ligger även i kanten av de båda andra.	Litet krön av moränhöjd. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
17	Lägenhetsbebyggelse	Torplämning, 60x20-35 m (N-S) bestående av 2 husgrunder, 1 källare och 1 källaruin. En husgrund är efter boningshus, 9x6 m (Ö-V), med uppbyggd syll, intill 0,6 m h, av intill 0,8 m st syllstenar. Även sten med inslag av tegel invändigt, kraftigt övertorvad. Bevuxen av 1 krusbärsbuske. Husgrund, osäker storlek men minst 5x5 m st (N-S), bestående av 0,4-0,8 m st syllstenar i V och S, svår att avgränsa åt N och Ö. Källaren är intakt, 5x4 m (N-S) och 2 m h, med ingång i N. Invändigt kallmurat valv av 0,1-0,5 m st stenar, delvis huggna, med påford jord. Källaruinen är rektangulär, 4x2 m (NÖ-SV) invändigt, 0,6 m dj med kallmurade sidor. Ingång från SÖ i Ö delen. Kraftigt övermossad. Vid boningshusets grund är en skylt med texten: "JAKOBSLUND EL. HAMMARN. Byggt omkr. 1840 av Jakob Persson född 1811. Sist boende var Emma Karlsson född Feldt 1869. Öde 1946. Norra Godegårds hembygdsförening 1987."	Krön och S-sida av mindre moränhöjd. Igenväxande ängsmark.	Fornlämning
18	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, 140x50-80 m (VNV-ÖSÖ), bestående av 2 åkerytor, ett 10-tal röjningsrösen och 3 stenmurar. Åkerytorna avgränsas mestadels av intill 0,5 m h terrasskanter, ställvis även av åkerhak och mindre diken. Röjningsrösende är oregebundna i plan, intill 8 m st, ofta med välvd form, av 0,1-1,0 m st stenar. Stenmurarna är inte kallmurade, snarast stenrevlar, 15-100 m l, 1,5-2,5 m br och runt 0,5 m h av 0,1-0,5 m st stenar. Den längsta avgränsar området i SV och de kortaste området ligger i N.	Kuperad stenröjd moränmark. Igenväxande ängsmark.	Övrig kulturhistorisk lämning
19	Dammvall	Dammvall, 35 m l (NNV-SSÖ), 4 m br och intill 1,4 m h, uppbyggd av 0,2-0,8 m st stenar och jord. Raserad i centrala delen där bäcken passerar.	Moränmark, Skogsmark/ ängsmark.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
20	Röjningsröse	Område med röjningsrösen, ca 20x20 m (N-S) bestående av 3 röjningsrösen. 2 av dessa, i N och Ö, är ca 3 m diam och 0,3 m h av 0,15-0,4 m st stenar. I SV är det största röjningsröset, 8x2-3,5 m (Ö-V), 0,3 m h av 0,1-0,4 m st stenar. Oklar funktion då marken är stenbunden och inga stenröjda ytor kunde iaktas. Möjligen hör lämningarna samman med en täkt i V.	Krön av mindre stenig moränhöjd. Skogsmark, ogallrad tät blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
21	Brott/täkt	Täkt(?), 16x10 m (ÖNÖ-VSV). I Ö är en grop, 3 m diam och 1 m dj med 2,5 m br och 0,4 m h vall runtom. Denna förbinds i NNW med grop, vagt rektangulär, 3,5x3 m (NNV-SSÖ), 1,5 m dj med öppning i NNW och 1,5 m br och 0,3 m h vall i Ö. I V är en 12x10 m st (NNV-SSÖ) täkt med 2 m h brottkant i S och Ö. Denna skils från groparna av bevarad jordvall, 1-2m br och intill 2 m h. Vid ingången till den N gropen påträffades flera slaggbitar. Groparnas funktion är oklar. Bevuxen av flertal granar och mindre lövträd.	Skogsmark, blandskog. NV-sidan av brant moränhöjd.	Övrig kulturhistorisk lämning
22	Röjningsröse	Röjningsröse, ovalt, 2x1,5 m (Ö-V) och 0,45 m h av 0,1-0,5 m st stenar. Delvis övermossat. Något skadat vid skogsarbete.	Svacka mellan två små moränhöjder. Skogsmark, ny granplantering med björksly.	Övrig kulturhistorisk lämning
23	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 10 m diam och 0,3 m h. 6 gropar runt kanten, ca 3x1-1,5 m br och 0,3-0,4 m dj. Inget kol påträffades vid provstick men formen är tydlig. Bevuxen av 8 granar och 2 tallar.	Flackt Ö-sluttande plåtå i moränmark. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
24	Fossil åker	Röjningsröseområde, 17x12 m (NV-SÖ) bestående av 5 röjningsrösen. Dessa är runda eller rundade, 2,5-5 m diam och 0,2-0,5 m h, kraftigt övertorvade med enstaka 0,2-0,5 m st stenar synliga i ytan. Kraftig övertorvning och nersjunken karaktär gör röjningsrösen svårbedömda och ytterligare röjningsrösen kan finnas området.	Småkuperad moränplåtå. Skogsmark, barrskog och röjningsgata invid järnväg,	Fornlämning
25	Fossil åker	Röjningsröseområde, 100x40 m (VNV-ÖSÖ) bestående av 14 röjningsrösen. Dessa är vanligen runda eller rundade, 2-5 m diam, 0,1-0,4 m h och kraftigt övertorvade. Många saknar synliga stenar i ytan men andra har enstaka 0,15-0,3 m st stenar synliga i ytan. Flera ligger mot stenblock.	Flack moränplåtå avgränsad av sluttningar mot våtmarker i N, Ö och SÖ samt mot blockig terräng i S. Skogsmark, barrskog.	Fornlämning
26	Röjningsröse	Röjningsröse, runt, 4 m diam och 0,1 m h, övertorvat och övermossat med talrika 0,15-0,3 m st stenar synliga i ytan. 5 m SSÖ är ett osäkert röjningsröse, 2 m diam och 0,1 m h av 0,1-0,5 m st stenar intill stenblock. 15 m SSV är ytterligare ett osäkert röjningsröse, ev skadat, 1,5x1 m (VNV-ÖSÖ) och 0,4 m h, övertorvat med enstaka 0,2-0,3 m st stenar i ytan.	NÖ kanten av plåtå i moränmark. Skogsmark, röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
27 (Goddegård 191:1)	Fossil åker	Ändrad beskrivning, geometri och antikvarisk bedömning Röjningsröseområde, 40x25 m (N-S) bestående av 8 röjningsrösen. Dessa är runda eller ovala, 3-6 m diam och 0,2-0,5 m h, i varierande grad övertorvade med 0,15-0,5 m st stenar. Ett röjningsröse har grop i mitten.	Svag förhöjning i moränmark intill sankmark i SV. Skogsmark, barrskog och röjningsgata intill järnväg.	Fornlämning
28	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam, med 0,4 m h vallar i kanterna. Utanför N kanten är en stybbgrop, 8x2 m st och 0,4 m dj.	Krön av mindre moränhöjd. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
29		UTGÅR		
30	Fossil åker	Röjningsröseområde, 22x22 m (N-S) bestående av minst 4 röjningsrösen. Dessa är runda eller rundade, 2-3,5 m diam och 0,3-0,5 m h. Övertorvade med i ytan talrika 0,1-0,4 m st stenar.	Krön av mindre moränhöjd. Skogsmark, granplantering.	Fornlämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
31	Röjningsröse	Röjningsröse, runt, 4m diam och 0,3 m h, övertorvat med i ytan enstaka 0,2-0,4 m st stenar. Bevuxen av stubbe.	Flack platå i moränmark. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
32	Fossil åker	Röjningsröseområde, 55x25 m (NV-SÖ) bestående av 6 röjningsrösen. 5 av dessa är runda, 3-4,5 m diam och 0,2-0,4 m h, övertorvade med enstaka till talrika 0,1-0,4 m st stenar. Längst i V är ett 11x6 m (NÖ-SV) st röjningsröse, mestadels kalt, delvis övertorvat av 0,1-0,4 m st stenar. Svåravgränsat pga tät skog.	S-sida av mindre moränhöjd. Skogsmark, ogallrad blandskog.	Fornlämning
33 (Godegård 192:1)	Bytomt/gårdstomt	Ändrad geometri och beskrivning (bättre precision på rektifierade kartor) Gårdstomt, ca 30x25 m (NÖ-SV), utsträckning enligt 1701 års karta. Inga rester efter gårdstomten är synliga. Äldsta belägg för Sörby är från 1464 (SOFI). Referens: Geometrisk ägoavmätning, Sörby, 1701 (LMS akt D27-66:1)	Lermark invid mindre vattendrag. Åkermark.	Fornlämning
34	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 160-210x90 m (NNÖ-SSV). Möjlig även läge för den ursprungliga gården/byn Godegård. V om järnvägen har lämningar efter smide och järnframställning påträffats.	Mot Godegårdsån i Ö utskjutande platå av isälvsavlagringar som i de lägre delarna övergår i silt/lera. Kyrkogård/tomtmark/åkermark.	–
35	Färdväg	Vägbank, 90 m l (Ö-V). V delen är 4 m br, 0,1 m h och gräsbevuxen. I Ö ramp mot ån, 8 m br och intill 2 m h. Rampen är belamad med ris och trädgårdsavfall och bevuxen av små lönnar. Äldre landsvägssträckning på Ekonomiska kartan 1948.	Silt/lermark vid smal midja av Godegårdsåns meandrande dalgång. Tomtmark/skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
36	Bytomt/gårdstomt	Gårdstomt, ca 95x90 m (Ö-V), utsträckning enligt 1638 års karta. Inga rester efter gårdstomten är synliga. Äldsta belägg för By är från 1451, möjligen är detta identiskt med Kyrkeby som nämns 1436 (SOFI). Platsen är fortfarande bebyggd. Referens: Geometrisk ägoavmätning, Hälla, 1636 (LMS akt D27-31:d3:197)	Flack silt-/lermark invid Godegårdsån. Tomtmark, skogsmark (lövskog) och åkermark.	Bevakningsobjekt
37 (Godegård 49:1)	Livsmedelsindustri	Ändrad beskrivning och geometri Brännerilämning, 60x35 m (NNÖ-VSV), bestående av 1 husgrund, 2 källare, 1 vägbank och vallar. Uppgift om bränneri från tid. inv. I S delen är en husgrund, ca 20x20 m (N-S) med oregelbundna vallar och cementgolv. N om husgrunden är två stensatta källargrunder, 9x7 m (VNV-ÖSÖ) och ca 2 m dj. Ö om dessa är en 0,5 m h terrasskant och en vägbank, 2 m br, med N-S riktning. Bevuxen med sälgar och björkar.	Platå av isälvsavlagringar intill å. Skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
38 (Godegård 48:1-2)	Område med skogsbrukslämningar	Ändrad beskrivning och geometri. Område med skogsbrukslämningar, 30x15 m (NNÖ-SSV), bestående av 2 kolbottnar. Den i N är rund, 13 m diam och 0,2 m h, övertorvad plan yta och kantränna, 1-1,5 m br och 0,2-0,5 m dj. 4 m SSV denna är en rund kolbotten, 12 m i diam och 0,2 m h, övertorvad plan yta och kantränna N-Ö-S-SV, 1-1,5 m br och 0,2-0,5 m dj. I NNÖ och SSÖ är en brygga över kantrännan, ca 1 m br. I den V saknas kantrännan, i stället finns där en gropig förhöjning.	Platå av isälvsavlagringar intill å. Skogsmark, röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
39	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 130x60 m (NÖ-SV). Genomskärs av järnväg, SV om kolbottnarna ligger även påförda massor från järnvägen.	Flack platå med siltig sand ovanför å. Skogsmark, röjningsgata intill järnväg, blandskog närmast ån.	-
40	Lägenhetsbebyggelse	Torp, bebyggt, 100x60 m (NV-SÖ). I SÖ är en husgrund, 8x4 m (NNÖ-SSV) och intill 0,7 m h, med kallmurade 0,15-0,5 m st syllstenar i N-Ö-S. Bevuxen av 2 björkar. Belägen 5 m ÖSÖ lada. Backstuga på Häradsökonomiska kartan 1877.	Sandmark, jämn SÖ-sluttning. Tomtmark.	-
41	Husgrund, historisk tid	Husgrund/källarruin, 6x4 m (VNV-ÖSÖ) och 1 m dj, ingrävd i VNV-sluttning. 3 m br utgång i VNV. På botten ligger 0,1-0,5 m st stenar, många huggna, i markytan, särskilt i SÖ delen, och påförda jordmassor. Lämning efter källare med byggnad ovanpå? Belägen 12 m SSÖ om mer sentida källare byggd av betong. 6 m åt SÖ är källarruin(?), rektangulär, 5x3 m (Ö-V) och intill 0,8 m dj. Öppning i V. Mycket tegel i S delen och en del 0,3-0,8 m st stenar i NV delen. Inrasad? Bevuxen av 3 tallar. Lämningarna hör sannolikt till Prästtorpet.	Sandmark, Ö kanten av dödisgrop. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
42	Brunn/kalkkälla	Brunn, rund(?), ca 1,3 m diam och minst 1 m dj. Kallmurade kanter av 0,2-0,4 m st naturliga och skarpkantade stenar. Omgiven av 2,5 m br och 0,4 m h vall på alla sidor utom i NV. Fyllt med löv, grenar och bråte.	Sandmark, botten av dödisgrop. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
43	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,2 m h. Omgiven av ränna, 1,5 m br och 0,3-0,5 m dj, med brygga i Ö och N. Bevuxen av 2 granar, 1 tall och ett 10-tal sälgar. Ovanpå är en smedja anlagd.	Sandig Ö-sluttning. Skogsmark, hög gran-skog.	Övrig kulturhistorisk lämning
44	Smideslämning	Husruin, 5x5 m (NNÖ-SSV) och 2 m h, efter en knuttimrad rödmålad byggnad med tegeltak. Endast Ö väggen med dörr står kvar. Hörnen är placerade på syllstenar. I mitten är en spismur, 1,5x1 m (NNÖ-SSV), med nedfallen skorstensrest i N. En bälg står Ö om spismuren. Sannolikt smedja. Innandömet är täckt av övermosade takpannor och ruttnande bjälkar. Anlagd mitt på en kolbotten.	Sandig Ö-sluttning. Skogsmark, hög gran-skog.	Övrig kulturhistorisk lämning
45		UTGÅR		
46	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,2 m h. 6 stybbgropar i kanterna, 2-3x1-2 m st och 0,2-0,5 m dj. Bevuxen av 2 björkar, 3-4 tallar och flera småträdd. Belägen i kanten av fotbollsplan.	Grusmark, platå ovanför brant Ö-sluttning mot å. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
47	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar, 60x30 m (NÖ-SV) bestående av 2 runda, 1 rektangulär kolbotten och 1 kolbotten med oklar form. I NV och SÖ är 2 runda kolbottnar, 9 m diam och 0,2-0,4 m h. Den i NV har 1 m br och 0,3 m dj ränna i NÖ-SÖ-SV, och 2 stybbgropar i NV, 3-4x2-3 m st och 0,3-0,4 m dj. Den i SÖ har 8 stybbgropar, 2-2,5x1-1,5 m st och 0,2-0,4 m dj, runt kanterna. I SV är en rektangulär kolbotten, 8x6 m st (NÖ-SV) och intill 0,4 m h. 2-3 m br valliknande kanter runt 3x2 m st försänkning i mitten. I NÖ är en kolbotten, rektangulär(?), ca 7x4,5 m (VNV-ÖSÖ) och intill 0,5 m h. 3 gropar i NNÖ, VSV och SSÖ kanten, 4x1-1,5 m br och 0,3-0,4 m br. Skadad, hjulspår av skogsbruksmaskin över lämningen, därför svårbedömd form. Samtliga lämningar bevuxna av granar och tallar.	Sandig platå ovanför ravin i S och dödisgrop i Ö. Skogsmark, barrskog dominerad av gran.	Fornlämning

BILAGA I. OBJEKTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
48	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,3 m h. 5 stybbgropar i kanterna, 2-8x1,5-2 m st och 0,4-0,5 m dj. Bevuxen av 9 tallar.	Flack sandig Ö-sluttning intill ravin i NÖ. Skogsmark, nygallrad tall-och björkskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
49	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 13 m diam och 0,1 m h. Runt kanterna rännenliknande stybbgropar, 1-2 m br och 0,3-0,4 m dj. Skadad, påförda massor från järnvägsbygge täcker ca 5 % i V. Bevuxen av 2 stora barrträd och flera små granar.	Sandig platå nära Godegårdsån i NÖ. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
50	Bytomt/gårdstomt	Gårdstomt, ca 35x30 m (VNV-ÖSÖ), utsträckning enligt karta från 1638. Övertorvat röjningsröse i åkern och 0,4-1,0 m st röjningsstenar i åkerkanten. Något osäkert läge då kartan är svårrektifierad. Äldsta belägg för Dalstorp karta från 1638. Referens: Geometrisk ägoavmätning, Dalstorp, 1638 (LMS akt D27-16:d3:249).	Sandig/siltig morän, avsats i Ö-sluttning intill bäck. Åker i vall och ängsmark.	Fornlämning
51	Hög	Hög(?), 15 m diam och 1 m h, med jämn, välvd profil. En enstaka sten, 0,5 m st i N kanten. Vid provstick framkom mörk humös sand (ploggång), 0,2 m tj, högst upp, därunder i centrala delen stenar av obestämbart storlek på 0,2-0,25 m dj (ev. kämröse), därunder beige silt ned till minst 0,7 m dj (ev. fyllning). Utanför högen består marken under ploggången av gul sand. Detta tillsammans med läget talar för fornlämning.	Avsats i sandig Ö-sluttning. Åkermark i vall.	Bevakningsobjekt
52 (Godegård 22:1)	Stensättning	Beskrivning från FMIS Stensättning, oregelbunden, närmast rund, 8 m i diam och 0,5 m h. Övertorvad med i ytan talrika stenar. 0,1-0,5 m st. Ojämn yta. Gles, delvis övertorvad och utfallen kantkedja(?). Beväxt med en björk, flera hasselbuskar. Ger ett något osäkert intryck, röjningssten(?). Kallas av ortsbefolkningen för Domarring.	Avsats i Ö-sluttande moränmark. Igenväxande hagmark.	Fornlämning
53	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 80x60 m (Ö-V), som fortsätter utanför utredningsområdet.	Sandiga isälvsavlagringar, - platå i Ö-sluttning intill utdikad bäck i S. Åkermark.	-
54	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 130x120 m (N-S), delvis utanför utredningsområdet.	Sandiga isälvsavlagringar, - platå i Ö-sluttning intill utdikad bäck i N och ravin i S. Åkermark.	-
55	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 200x50-80 m (NV-SÖ), delvis utanför utredningsområdet. Även möjligt gravläge.	Sandiga isälvsavlagringar, - tre platåliknande krön i Ö-sluttning, åtskilda av mindre svacka och brantare sluttningar. Åkermark.	-
56	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, ca 500x100 m (N-S), fortsätter utanför utredningsområdet i V. Stora ytor täckta av hus och gator m.m., men sannolikt återstår även bevarade markytor i trädgårdar.	Sandiga isälvsavlagringar, - även silt i SÖ; flack Ö-sluttning. Tomtmark och gator.	-
57	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 200x60 m (NNV-SSÖ). V om området finns ett fynd av en skafthålsyxa (Godegård 193:1). Ytan mellan boplatsläget och järnvägen sökschaktades vid utredning 1997 (Lindeblad & Stålbom 1997) utan resultat och utgår därför.	Ler-/siltmark, flack Ö-sluttning nära å. Tomtmark och skogsmark, lövskog.	-

BILAGA I. OBJEKTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
58	Träindustri	Sågverkslämning, 75x35-70 m (N-S), bestående av 1 husgrund, 1 järnvägsspår, 1 lastkaj, 1 vägbank och rasmassor. I slänten mot bäckkravinen i SÖ är regelbundet placerade betongfundament (intill 1,8m st) och plintar inom 30x10 m (ÖNÖ-VSV) område, sannolikt grund efter byggnad. Omedelbart V om denna yta är en yta, 5x5 m st och intill 0,9 m h, med rasmassor av jord och intill 0,3 m st naturliga stenar. Från grunden går en 2 m br och 0,4 m h vägbank inskuren i ravinkanten i ÖVÖ-VSV riktning. I V delen ligger järnvägsräls från stickspår bevarad, ca 55 m l (NÖ-SV). På Ö sidan är en lastkaj, 20x7 m (NÖ-SV) och drygt 1 m h med 13 m l cementkant åt V och 10 m l ramp åt NÖ. I triangulärt område, 60x6-18 m (NNÖ-SSV) V om stickspåret är rasmassor av jord och enstaka huggna stenar i markytan. Lastkajen är bevuxen av några decennier gamla lövträd.	Siltig sand, flack yta N om bäckkravin. Skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
59	Bytomt/gårdstomt	Gårdstomt, uppgift om. På karta från 1778 finns på denna plats texten "Viksängs husplats", bebyggelsemarkering saknas varför läget är osäkert. I närheten påträffades smidesslagg i åkern på flera platser. Referens: Arealavmätning, Torshyttan, 1778 (LMM akt 05-god-17).	Rund höjd, ca 60 m diam och 2-3 m h, nära Godegårdsån. Silt, men på höjden med kraftigt inslag av småsten och närmast morän. Åkermark.	Uppgift om
60	Färdväg	Vägbank, 290 m l (NÖ-SV), 5 m br och intill 0,7 m h, med 3 m br vägbana. Vid ån bro, 6 m l, av 4 järnvägsslipers med enstaka murkna brädor ovanpå. Beväxt av flertal lövträd. Brukningsväg på Häradsökonomiska kartan 1868-77 och Ekonomiska kartan 1948.	Sankmark invid å. Skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
61	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 150-220x110-160 m (Ö-V). I SÖ delen finns en uppgift om en gårdstomt (se objekt 59).	Flack dränerad yta intill bäckkravin i N och å i Ö. Silt/lera som övergår i morän på höjd i SÖ delen. Åkermark.	-
62	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 100x90 m (N-S).	Flack dränerad yta ovanför å i SÖ. Silt/lermark. Åkermark.	-
63	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 200x25-60 m (NÖ-SV), fortsätter utanför utredningsområdet.	Sandiga isälvsavlagringar, krön ovanför brant V-sluttning mot å. Åkermark/ängsmark, ekbacke.	-
64	Färdväg	Vägbank, ca 140 m l (NV-SÖ) och 2-2,5 m br. Inskuren i sluttningen intill 0,4 m med nästan flat botten, otydlig i SÖ delen. Intill ån i NV uppbyggd till två ramper för bro, 0,8-1,2 m h och 3 m br och övertorvade med talrika 0,3-1,0 m st stenar på sidan. Upphör vid åkerkant i NV och vid störningar för grustäkt i SÖ. Bevuxen av lövträd i olika storlekar.	Krön och sluttningar av grusiga isälvsavlagringar, siltig ådal i NV. Skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
65	Färdvägssystem	Hålvägssystem bestående av 2 hålvägar. Dessa är 3-3,5 m br och 0,3-0,45 m dj med u-formad profil. De är tydligast i V och blir allt flackare åt Ö. Hålvägarna är parallella och belägna på ca 8 m avstånd men går sannolikt ihop i Ö. Sannolikt ansluter den S hålvägen till färdvägen objekt 64 i Ö, men är mycket svår att följa.	Krön och V-sluttning av grusiga isälvsavlagringar nära å. Skogsmark, lövskog.	Fornlämning
66	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,4 m h. Runt kanterna är 6 stybbgropar, 1,5-6x1,5-2 m st och 0,3-0,5 m dj. Bevuxen av halvdussin granar i V delen.	Sandig plåtå ovanför å i SV. Skogsmark, granskog/röjningsgata vid järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
67	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,3 m h. Runt kanterna är 8 stybbgropar 1,5-5x1-2 m och 0,2-0,3 m dj. Skadad till ca 10 % i Ö delen av hjulspår.	Sandig plåtå ovanför å i SV. Skogsmark, röjd gata längs järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
68	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, ca 8 m diam, osäker utbredning. I kanterna är ca 6 stybbgropar, 1-2 m st och 0,1-0,3 m dj. Skadad av markberedning. Bevuxen av flertal granar.	Sandig platå ovanför å i SV. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
69	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, ca 9 m diam och 0,5 m h med vall längs kanten i V och S. Skadad, överkörd av skogsmaskin i SV. Bevuxen av flertal barr-och lövträd.	SV-sluttande sandmark nedanför brant SV-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
70	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund(?), ca 8 m diam. Runt kanterna är 3-4 stybbgropar, 1,5-2x1-1,5 m st och 0,2-0,4 m dj. Oklar form och storlek. Skadad av markberedning.	Flack sandig SV-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
71	Fångstgrop	Fångstgrop, rund, 8 m diam och 1,7 m dj. Antydning till kantvall, 1,5 m br och 0,1-0,2 m h. Inga synliga inre konstruktioner. Markerad med kulturstubbar.	Platå av grusig sand. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Fornlämning
72	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och 0,4 m h. I kanterna är 5 stybbgropar, 1,5-2,5x1-1,5 m st och 0,2-0,5 m dj. Lätt skadad, överkörd av skogsmaskin men ej markberedd.	Platå av grusig sand. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
73	Gränsmärke	Gränsmärke(?), bestående av 1 halvrest sten, triangulär, 1x0,5x0,4 m st, omgiven av 4 hällar, 0,7-1,2 m st, den största/längsta möjliga ytterligare visarsten. Dessa stenar är belägna ovanpå lager av 0,2-0,4 m st stenar. Ytterligare 2 0,7-0,8 m st stenar ligger 1 m åt NV. Samtliga är skarpkantade/sprängda. Marken i övrigt är både block- och stenfri vilket talar för fornlämning. Markerad med kulturmiljöband.	Platå bestående av grusig sand. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
74	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,4 m h. I kanterna är en vall, 2 m br och 0,4 m h. Utanför antydning till grunda stubbgropar i men i Ö kanten är en halvcirkelformad grop, 6x5 m (NV-SÖ) och 0,4 m dj. Markerad med kulturstubbar.	Platå av grusig sand. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
75	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och intill 0,4 m h. Omgiven av ca 6 stybbgropar, 1,5-6x1,5-2 m st och 0,2-0,4 m dj.	SV-sluttande sandmark. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
76	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 8 m diam och 0,3 m h. I NV kanten är 1 stybbgrop, rund, 2 m diam och 0,4 m dj. NÖ halvan skadad av markberedning.	Sandmark, krön ovanför V-sluttning. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
77	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar, 45x25 m (NÖ-SV) bestående av 2 runda och 1 rektangulär kolbotten. De runda kolbottarna ligger i N, är 7-10 m diam och 0,4-0,7 m h, den högsta med rundad profil. Omgivna av 5-6 stybbgropar, 1,5-2,5x1-2 m st och 0,2-0,8 m dj. Den Ö har rundad profil och är skadad till 25 % i NÖ av skogsmaskin. I S är en rektangulär kolbotten, 8x7 m (Ö-V) och 0,5 m h. I V, S och Ö kanten är 6 stybbgropar, 1,5-2x1,5 m st och 0,2-0,3 m dj, i N är en 6x3,5 m (Ö-V) och 0,8 m dj stybbgrop. Samtliga markerade med kulturband eller kulturstubbar.	Sandmark, V-sluttande. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Fornlämning
78	Färdväg	Hålväg, 40 m i (NV-SÖ), 2,5 m br och 0,4 m dj. U-formad profil i SÖ delen, flatare botten i NV. Slutar 1 m NÖ om rektangulär kolbotten i SV och vid skogsväg i NV. Markerad med kulturband.	Sandmark, V-sluttning. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Fornlämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
79	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar, 70x25 m (NNV-SSÖ) bestående av 3 runda kolbottnar. 2 av dessa är runda, 12 m diam och 0,3-0,4 m h. Den i NV har grund ränna i kanterna fördjupningar i kanterna, 1-1,5 m br och 0,1-0,2 m dj och är sönderkörd av skogsmaskin i Ö kanten. Den i S har 7 stybbgropar i kanterna, 1,5-4x1-2 m st och 0,2-0,4 m dj och är markerad med kulturstubbe. Den NÖ kolbotten är rund, 5 m diam och 0,2 m h. Runt kanten är en rännliknande fördjupning, 1 m br och 0,1 m dj som i N, Ö och S övergår i 3 stybbgropar, 1,5-3x1,5-2 m st och 0,2-0,3m dj.	Sandig platå. Skogsmark, kalhygge/granplantering och ung björkskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
80	Kolningsanläggning	Kolningsgrop, kvadratisk, 2,5x2,5 m (NNV-SSÖ) och 0,4 m dj. Vid provstick framkom 0,05 m tj lager av humös jord med inslag av kol och sot.	Krön av åt SV utskjutande sandplatå. Skogsmark, huvudsakligen barrskog.	Fornlämning
81	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar, 25x15 m (NNÖ-SSV) bestående av 2 kolbottnar. Den S är rund, 12 m diam och 0,3 m h. I kanterna är 3 stybbgropar, 3-6x1,5-4 m st och 0,3-0,4 m dj, den största ligger i N. Kolbotten förefaller delvis överlagra en kolbotten som den största stybbgropen även är nedgrävd i. Denna var ursprungligen sannolikt rund, 11 m diam och 0,4 m dj. I kanterna är 4 stybbgropar bevarade i V-N-Ö, 1-3x1-1,5m st och 0,2-0,3 m dj. Den S kolbotten skadad i NV kanten av skogsväg.	Sandmark, liten flack platå. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
82	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,3 m h. I kanterna är 6 stybbgropar, 1-3x1-1,5 m st och 0,1-0,4 m dj. I mitten är 4x3 m (NNÖ-SSV) st grop.	Sandig platå invid skarp V-sluttning. Skogsmark, ung tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
83	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, ca 10 m diam och 0,1 m h. I S kanten är 1 stybbgrop, 2x1 m st och 0,4 m dj, antydning till stybbgropar i Ö och N. V halvan förstörd vid järnvägsbygge. Bevuxen av en kapad sälg med 5 stammar.	Sandigt mindre krön. Skogsmark, röjd gata längs järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
84	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och 0,3 m h. I kanterna är 4 stybbgropar, 2-5x1,5 m st och 0,2-0,5 m dj. Skadad, en skogsväg går rakt över kolbotten. Bevuxen av ca 6 mindre tallar.	Liten platå i flack sandig SV-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
85	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, ca 12 m diam och 0,3 m h. Saknar tydliga gränser. Lätt skadad av markberedning. Beväxt av mindre granar och tallar.	Avsats i sandig V-sluttning. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
86	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar bestående av 2 kolbottnar. Dessa är runda, 11-12 m diam och helt förstörda vid markberedning, kol ligger synligt i markberedningsfårer. I S kanten av den S kolbotten är 2 stybbgropar, 1-2x1 m (NÖ-SV).	Liten platå i moränmark ovanför sjö. Skogsmark, kalhygge/granplantering	Övrig kulturhistorisk lämning
87	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 8 m diam och 0,1 m h. På Ö sidan inskuren 0,4 m i sluttningen.	Moränmark, minimal avsats i V-sluttning. Skogsmark, kalhygge/granplantering	Övrig kulturhistorisk lämning
88	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, ca 12 m diam. Förstörd av markberedning, kol ligger synligt i markytan.	Liten avsats i kuperad moränmark SÖ om litet kärr. Skogsmark, kalhygge/granplantering	Övrig kulturhistorisk lämning
89	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,5 m h. I V delen är enstaka intill 0,2 m st stenar synliga i markytan. Uppbyggd i V, inskuren i sluttningen i Ö.	V-sluttning i kuperad moränmark. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
90	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,3 m h. I S kanten är 3-4 meterstora stybbgropar. I N och Ö inskuren intill 0,5 m i sluttningen.	SV-sluttning i kuperad moränmark. Skogsmark, kalhygge/granplantering	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
91	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,3 m h, uppbyggd i S. I N kanten är 1 stybbgrop, 1,5x1 m och 0,2 m dj. Bevuxen i kanterna av ett 10-tal barrträd.	Sandmark, liten avsats i S-sluttning. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
92	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, osäker utbredning, ca 12 m diam och 0,4 m h. I V och NV kanten är 2 stybbgropar, 5x2-2,5 m st och 0,3-0,4 m dj.	NÖ kanten av sandig plåtå. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
93	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund (?), ca 11 m diam. Helt förstörd av markberedning och skogsmaskiner, därför är form och storlek osäkert.	Krön i stenbunden moränmark. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
94	Gränsmärke	Gränsmärke bestående av rest sten med svagt triangulärt tvärsnitt, 0,4x0,25x0,2 m st, i ovalt fundament, 1,2x1,0 m st (NV-SÖ) och 0,35 m h av 0,3-0,4 m st stenar. Övermossat och gulmarkerat. Beläget i befintlig ägo-gräns.	Hällmark, krön ovanför V-sluttning. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
95	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 10,5 m diam och 0,5 m h. I kanten är en 2 m br och 0,5 m h vall som omger rund försänkning, 6 m diam, i mitten.	Mindre plåtå på moränhöjd. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
96	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,3 m h. 2-2,5 m br vall runt kanten. Bevuxen av 10-tal barr- och lövträd.	Liten plåtå på moränhöjd nära sjö i V. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
97	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 8 m diam och 0,3 m h. I Ö kanten är 2 stybbgropar, 2,5-3x1,5-2 m st och 0,3-0,6 m dj. Bevuxen av stort antal mindre träd, främst tallar.	Moränmark, plåtå ovanför V-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
98	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 10 m diam och 0,3 m h vall runt kanterna. Ränna i V med röjd sten utanför. Bevuxen av tallar.	Liten flack yta i kupe-rad häll- och moränmark nära liten skogstjärn i SÖ. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
99	Gränsmärke	Gränsmärke bestående av rest sten, 0,4 m h, i fundament av något oklar form, 1,2x0,8 m st (N-S) och 0,2 m h av 0,2-0,4 m st stenar. Övermossad. Markerad med stak-käpp. Belägen i befintlig ägo-gräns.	Moränmark. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
100	Gränsmärke	Gränsmärke bestående av stenflisa, 0,3x0,3x0,1 m st, i stenfundament, ca 0,8x0,6 m st. Kraftigt övertorvad och bevuxen med stubbe i NV. Belägen 1 m S om bäck.	Moränmark. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
101	Gränsmärke	Gränsmärke bestående av rest sten, 0,35 m h, med triangulärt tvärsnitt i fundament av oklar form, ca 1,2 m st och 0,2 m h av 0,2-0,3 m st stenar. Övertorvad och med en stubbe i NÖ delen.	Moränmark. Skogsmark, röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
102	Område med skogsbrukslämningar	Område med kolbottnar, ca 85x15-25 m (NÖ-SV), bestående av 5 säkra och 4 osäkra kolbottnar. De säkra kolbottnarna ligger i S delen och är runda, 7-12 m diam och 0,1-0,8 m h. Två är inskurna intill 0,5 m i Ö. Över hela den övriga ytan kommer kol vid provstick men i N delen är det omöjligt att urskilja enskilda kolbottnar, även om minst 4 sannolikt ligger här. Sannolikt överlagras även kolbottnarna varandra. Ett gränsmärke i SV ligger på kolningslämningar och järnvägen förefaller vara yngre än åtminstone delar av kolningslämningarna. Området avgränsas av en fossil åker i NV.	Flack sandmark som i Ö gränsar till blockrik morän. Skogsmark, blandskog och röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
103	Fossil åker	Fossil åker, triangulär, 25x25x15 m, synlig som jämn yta, i SÖ avgränsad av 0,2 m h åkerhak, i N av vattendrag och i V kapad av järnväg.	Flack siltig V-sluttning. Skogsmark, röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
104	Träindustri	Sågverkslämning, 24x15 m st (N-S), bestående av 1 eller 2 husgrunder. I Ö står plintar av huggna stenblock, 0,7-1,0 m st, med 1-2 m mellanrum i en 18x8 m rektangel runt en rektangulär källare, 13x7 m (N-S) och 1 m dj, med ytterligare spridda plintar liggande eller ställda på botten. I Ö mellersta delen av källaren är ett block av armerad betong, 1,9x1,3 m st (Ö-V) och 1,3 m h med en 0,7 m dj och 0,4 m br N-S försänkning. Källaren är utbyggd åt N, 5x3,5 m (N-S). 2,5 m V om källaren är en 10x5 m st (N-S) grund, ev efter en fristående byggnad, med 0,3 m h syllstensrader av intill 0,8 m st regelbundet huggna stenblock. Eventuellt har byggnadskonstruktioner sträckt sig ytterligare 5-10 m N om syllstensgrunden. Ö om sågverkslämningen är en 4 m br N-S vägbank som ansluter från N. Lämningen är markerad med kulturstubbar.	Moränmark. Skogsmark, björksly.	Övrig kulturhistorisk lämning
105	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och 0,5 m h med vall runt kanterna. Markerad med kulturstubbar.	Krön av höjd med isälvsavlagringar. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
106	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och 0,5 m h. Uppbyggd i V och 2,5 m br och 0,5 m h vall runt kanterna. Bevuxen av 5 barrträd och en björk.	Liten svacka i V-sluttande oländig storblockig morän. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
107	Röjningsröse	Röjningsröse(?), 2x1,4 (NV-SÖ) och 0,5 m h av vanligen 0,2-0,5 m st stenar. Toppig profil. Övermossat. I SV delen ligger en 0,75x0,3x0,2 m st sten som möjligen varit rest. Gränsmärke? Dock förefaller den närmsta ytan V och N om röset vara relativt stenfri.	Moränmark, platå ovanför myrmark i Ö. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
108	Brytningsyta	Kvartsbrott, 3x2 m (VNV-ÖSÖ). En 0,3 m br kvartsådra ligger ytligt längs 3 m i sträcka (VNV-ÖSÖ), bevuxen av tjock vitmossa. 0,2 m åt N är ett 20-tal 0,1-0,2 m st lossbrutna kvartsstenar. 0,5 m åt S ligger 3 0,2-0,5 m st stenar av delvis kvarts och delvis gråberg. Ett stort antal kvastsavslag och -fragment, mestadels 0,01-0,05 m st, påträffades i och under mossan i anslutning till kvartsådern och skrotstenarna. Bevuxen av tjock vitmossa.	Mindre berghäll i blandad häll- och moränmark. Skogsmark, blandskog främst bestående av tall.	Fornlämning
109	Gruvområde	Gruvområde, 26x10 m (VNV-ÖSÖ), bestående av 1 gruvhål och 2 gråbergsvarp. Gruvhålet är 9x5 m med hästskoformad brytningsyta och ingång från Ö samt intill 3 m dj till vattenyta. Flera borrhål är synliga. Bevuxen av flera mindre barr- och lövträd. Skrotstensvarp i SÖ, 5x3 m st och 0,7 m h, kraftigt övermossat. 5 m SV om gruvhålet är ytterligare skrotstensvarp, 12x7 m (VNV-ÖSÖ), kraftigt övermossat men i ÖSÖ med intill 0,4 m st kantiga skrotstenar av kvarts och röd granit. NV om varpet ligger enstaka meterstora skrotstenar. Bevuxen av 3 tallar.	Hällmark, SÖ-sluttning. Skogsmark, blandskog med främst tall.	Övrig kulturhistorisk lämning
110	Övrigt	Övrigt. 3 flata skarpkantade hällar, 0,9-1,2 m h lagda med flataste sidan uppåt och uppallade med 0,2-0,3 m st skarpkantade stenar, den största hällen i V av åtminstone ett par dussin stenar. Bör vara sentida.	Hällmark, SV-kanten av krön. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
111	Gruvområde	Gruvområde, 10x10 m (Ö-V) bestående av 1 skärpning och 1 skrotstensvarp. Skärpningen i V är 6x3m (Ö-V) och 1 m dj med övermossad botten. Brytningskanten synlig i N väggen men brytningsteknik gick inte att avgöra. I Ö skrotstensvarp, 6x3 m (N-S), övermossad med i ytan enstaka 0,2-0,4 m st stenar. Eventuellt fortsätter den i S kanten av skärpningen. Bevuxen av 2 tallar, 1 mindre gran och några döda björkar.	Stenig moränmark omedelbart intill kärr i Ö. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
112	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 15 m diam och 0,4 m h. Runt kanten är 6 stybbgropar, 1,5-6x1-2,5 m st och 0,2-0,5 m dj. Bevuxen av lövsly och småträd.	Sandig platå inskuren i is-älvavlagringar ovanför sluttning mot damm/å i V. Tomtmark, örjöld lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
113	Färdväg	Vägbank, 120 m l (Ö-V), 4,5 m br och 0,3 m h. Provstick tyder på att den är uppbyggd av lera. Vattenfyllda diken på ömse sidor, 1-1,5 m br och 0,3 m dj. Vägbanken bryts av skogsväg i Ö och är i V avgrävd 10 m från nuvarande bron. Bevuxen av stort antal buskar och lövträd.	Flack sankmark, siltig gyttjelera. Skogsmark, lövskog dominerad av höga glasbjörkar.	Övrig kulturhistorisk lämning
114	Färdväg	Vägbank, 70 m l (Ö-V), 4,5 m br och 0,3 m h. Vid provstick påträffades sten/grus på 0,05 m dj. Omgiven av 1-1,5 m br och intill 0,5 m dj diken. Avbruten av sentida markarbeten i både Ö och V. Bevuxen av talrika små lövträd, intill ca 20-30 år gamla i dikeskanten.	Ö-sluttande lermark invid å. Skogsmark, lövskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
115	Husgrund, historisk tid	Husgrund, ca 15x8m (N-S) och intill 0,6 m h terrasskant i Ö och N. Osäker utbredning åt V och S. Uppbyggd av jord och sten, talrika 0,1-0,4 m st stenar synliga i centrala och N delen. I SV delen ligger tegelpannor. Rabarber växer på Ö sidan, ett större buskage/förvildad häck på V sidan. 20/30 år gamla träd står i ö kanten av terrassen.	Ö-sluttning av silt/lera. Skogsmark, lövskog, igenväxande tomtmark.	Övrig kulturhistorisk lämning
116	Gränsmärke	Gränsmärke, bestående av svagt rektangulärt röse, 1,0x0,7 m st (Ö-V) och 0,4 m h med 0,6 m h rest triangulär sten i N delen. Ligger i befintlig fastighetsgräns.	Hällmark, krön ovanför V-sluttning. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
117	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,3 m h. Utanför S kanten är 4-5 stybbgropar, 1-2x1-2 m st och 0,3-0,4 m dj. I NV kanten är en ränna, 5x1 m (N-S) och 0,3 m dj, utanför denna en 6x2 m br och 0,4 m h vall av kol och sot. 2 m Ö om kolbotten är ytterligare 2 stybbgropar, 2-5x1-2 m st och 0,2-0,4 m dj. Eventuellt har kolbotten haft en annorlunda och större utbredning. Flera täktgropar i sluttningen N om kolbotten. Bevuxen av flertal barrträd i olika åldrar.	Småkuperad sandmark ovanför NV-sluttning. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
118	Brott/täkt	Stenbrott(?), 2,5x1,5 m (NV-SÖ) st och 0,4 m dj försänkning med berg i dagen i SÖ. På NÖ sidan är 0,15-0,4 m st kantiga skrotstenar inom 2,5x1,5 m st (NV-SÖ) område. Bevuxen av 1 gran, 1 rönn och 1 liten björk.	Småkuperad moränmark med berg i dagen invid å. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
119	Brott/täkt	Stenbrott, 19x5-10 m (N-S). Inom området är flera lodräta brottytor, intill 5 m br och 1,5 m h, med flera borrhål. I anslutning till dessa ligger skarpkantade stenar, 0,2-1 m st. I S är ett skrotstensvarp, ca 3 m diam och 0,6 m h av likartat stenmaterial. I NV är en 8 m br och 1,7 m h ev brottyta utan borrhål men med talrika skarpkantade stenar nedanför, som sannolikt ingått i stenbrottet.	Hällmark, V-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
120	Kolningsanläggning	Kolbotten, ca 9 m st men med oklar form och utbredning. Vid provstick framkom 0,3 m tj lager med kol och sot. Förstörd till 30 % av väg i Ö.	Moränmark, platå ovanför brant V-sluttning. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
121	Brott/täkt	Stenbrott, 35x12 m (NV-SÖ). I NV är en grop, 7 m diam och 1,5 m dj. I NÖ kanten är en skrotstensvarp, 7x5 m st (NV-SÖ) och 1,3 m h med avplanad topp, bestående av 0,05-0,4 m st sprängstenar, mestadels av rosa granit. Minst en sten har ett borrhål. 4 m SSÖ om gropen är en skrotstenschög, 4x1,5 m (Ö-V) och 0,4 m h av 0,05-0,4 m st skarpkantade stenar. 19 m SÖ om denna är en skrotstensvarp, 5x4m (Ö-V) oregelbunden, 0,5 m h av 0,05-0,4 m st skarpkantade stenar. I denna är rester av minst 4 oljefat, 0,6 m diam fyllda med 0,01-0,1 m st rosa granitstenar. Gropen bevuxen av 2 granar.	Moränmark, relativt flack yta. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämnings- styp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
122	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund(?), ca 9 m diam och 0,4 m h. Osäker form och utbredning. 2 stybbgropar i V, 1,5x2,5 m st och 0,3-0,5 m dj. Bevuxen av 1 stor gran och flera mindre träd.	Relativt sandig avsats på Ö sidan av rullstensås. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
123	Kolningsanläggning	Kolbotten, osäker form, ca 9x7m (N-S), och ca 0,2 m h. Stybbgrop i SÖ, 1,5 m diam och 0,3 m dj. I V inskuren i slutningen. Bevuxen av 4-5 granar.	Minimal sandig avsats i Ö-sluttning av rullstensås. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
124	Kolningsanläggning	Kolbotten, osäker form, ca 9 m diam och 0,4 m h. Antydning till stybbgrop i S. Skadad av vägbank i V. Bevuxen av 1 gran och 1 björk.	Krön av sandig rullstensås. Skogsmark, granskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
125	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 18x12 m, bestående av 1 kolbotten och 1 kolarkojuin. Kolbotten är rund, 12 m diam och 0,4 m h. I S-V-NV kanten är en intill 3 m br och 0,6 m h vall av kol och sot. 1 m Ö om kolbotten är en kolarkojuin, närmast rund, 4,5 m diam med 1,5 m br och 0,6 m h vallar av sand. I V är en övertorvad spismur, ca 1,2x1 m (N-S), av ca 0,3-0,4 m st stenar. Kolbotten är bevuxen av 2 granar och 1 tall, kolarkojuan av 1 tall.	Sandmark, botten av SÖ-sluttande u-formad sänka nära sankmark i SÖ. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
126	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 35x15 m (Ö-V), bestående av 2 kolbottnar. Dessa är runda, 10 m diam och 0,2 m h. Bägge är otydliga, men kol framkom vid provstick. Den Ö är sannolikt skadad vid vägbygge. Den V är skadad av hjulspår från skogsbruksmaskin. Den V bevuxen av rönn, tall, sälg och björk, den Ö av flera tallar.	Flack sandig yta mellan moränhöjd i V och rullstensås i Ö. Skogsmark, tall och björk V om vägen, tall Ö om vägen.	Övrig kulturhistorisk lämning
127	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 75x15 m (N-S), bestående av 4 kolbottnar. Dessa är runda, 5-11 m diam och 0,2-0,4 m h. Utanför kanterna är stybbgropar, 1,5-6x1-2 m st och 0,2-0,4 m dj som ibland övergår i rännor. En av kolbottarna är skadad av vägen i V. Bevuxna av tallar.	Sandmark på V sidan av rullstensås. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
128	Fossil åker	Fossil åker, 115x20-25 m st (N-S). Avgränsad i Ö och S av 0,1-0,4 m h åkerhak, ställvis kan även en slutfåra iaktas. Avgränsad i Ö av vägar. Bevuxen av gran och björk, de största träden åtminstone några decennier gamla.	Flack sandig morän. Skogsmark, mestadels gran, även björk.	Övrig kulturhistorisk lämning
129	Husgrund, historisk tid	Jordkällare, 3x2 m (Ö-V) st och knappt 2 m h invändigt, med murade stensatta väggar och välvt tak. 2 dubbla järnkrokar i taket. Förmak i V, 1,2x1,1 m. Dörrposter i trä till förmak resp förvaringsutrymme. Intill 0,7 m st huggna granitblock vid ingången. Utvändigt ca 7x6 m (Ö-V) och 3 m h. Bevuxen av små tallar och granar samt en rönn.	V-sidan av liten höjd av isälvsavlagringar. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
130	Färdväg	Vägbank, 50 m l (N-S), 3 m br, ställvis uppbyggd intill 0,6 m eller inskuren intill 1,0 m i slutning. På Ö sidan i mellansta delen ligger huggna stenblock, intill 1 m st, ev för att förhindra erosion. Ansluter till igenlagd åkermark i N. Isälvsavlagringar, något småkuperad mark.	Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
131	Dammvall	Dammvall, 10 m l (Ö-V), 3 m br och 1,7 m h. I mitten är en 4 m br öppning. Den är uppbyggd med skalmurar av 0,5-0,8 m st stenar och fyllning av 0,1-0,4 m st stenar, ofta skarpkantade. S om dammvallen är en minst 20 m l 2,5 m br och intill 1,5 m h vall intill 0,5 m st stenar blandade med jord. Bevuxen av 1 tall på V sidan.	Öppning i Ö-V mindre höjdräckning av isälvsavlagringar vid utlopp från sjö. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
132	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 115x60 (N-S). Ligger på igenlagd åkermark.	Sandig, något välvd yta, V om sjö. Skogsmark, uppväxt granplantering.	
133	Fossil åker	Fossil åker, 75-110x50 m (N-S), avgränsad av terrasskant, 0,1-0,2 m h i N-Ö-S och av påförda massor i V.	Sandig välldränerad yta intill sjö i Ö. Skogsmark, uppväxt granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTABELL, FORTS.

Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämnings- typ	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
134	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 25x10 m (NÖ-SV) bestående av 2 kolbottnar. I NÖ är en kolbotten, rund, ca 9 m diam och 0,2 m h. Svår att urskilja men kol vid provstick antyder utbredningen. Den förefaller överlagras av vägbank i NV. 5 m SV är en förstörd kolbotten, indikerad av kol och sot i markytan inom yta på ca 10 diam. Ytan har jämnats av nyligen. Den NÖ kolbotten är bevuxen av 1 björk, 1 sälg, 1 rönn och några granar.	Sandig flack platå intill sjö i SÖ. Skogsmark, röjd yta intill järnväg och blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
135	Färdväg	Vägbank, 50 m l (NNV-SSÖ) och 2 m br. Nedskuren i slutning intill 0,5 m med plan botten och välvda kanter. Förstörd av utjämningsarbeten intill järnvägen i N och S.	Ö-sluttande sandmark. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
136	Fossil åker	Fossil åker, 120x20 m (N-S), avgränsad av 0,3-0,5 m h terrasskant i N och Ö. V delen är förstörd av utjämningsarbeten intill järnvägen.	Flack sandmark. Skogsmark, granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
137	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 160x35 m (N-S). Flack, något Ö-sluttande sandmark intill sjö och sankmark i Ö. Igenlagd åkermark.	Skogsmark, dels granplantering, dels utjämnad yta intill järnväg.	-
138	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 14 m diam och 0,5 m h. 3 stybbgropar på S och SV sidan, ca 2x1,5 m st och 0,2-0,3 m dj. Genomskuren av färdväg i NÖ delen och något skadad av utjämningsarbeten i V delen. Bevuxen av 3 tallar, 2 granar, 1 björk och 1 rönn.	Sandig flack Ö-sluttning. Skogsmark, blandskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
139	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 28x12 m (Ö-V), bestående av två kolbottnar. Dessa är runda, 9-10 m diam och 0,4-0,5 m h. De är omgivna av ett flertal stybbgropar, 2-5x1,5-2m st och 0,3-0,6 m dj.	Flack sandig N-sluttning intill bäck. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
140	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,1 m h. I S, SV och N kanten är 3 stybbgropar, 1-2x1-1,5 m st och 0,2-0,3 m dj. Ö halvan är bortodlad.	Sandig flack Ö-sluttning. Skogsmark, kalhygge/granplantering	Övrig kulturhistorisk lämning
141	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 8 m diam och 0,4 m h. Utanför kanterna är 3 stybbgropar, 3-5x1,5-2 m st och 0,2-0,7 m dj.	Sandmark, liten svacka mellan två höjder. Skogsmark, kalhygge/granplantering.	Övrig kulturhistorisk lämning
142	Fångstgrop	Fångstgrop(?), rund, 2,7 m diam och 1,2 m dj. Bottnen och S sidan är fylld av röjningssten, 0,4-0,7 m, st, sannolikt från den igenlagda åkermarken i S. 2,5 m br och intill 0,5 m h vall i Ö-S-V.	Sandmark, S-sida av liten höjd. Skogsmark, kanten mellan kalhygge och granskog.	Bevakningsobjekt
143	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 20x12 m (VNV-ÖSÖ) bestående av 2 kolbottnar. De är runda, 9-12 m diam med 2-3 m br och 0,3-0,4 m h vallar i kanterna. Den Ö förefaller överlagras den V något. Bevuxna av flertal granar.	Sandig platå ovanför sjö i Ö. Skogsmark, granskog	Övrig kulturhistorisk lämning
144	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,4 m h. Omgiven av stybbgropar, 1-3x1-1,5 m st och 0,2-0,5 m dj. Bevuxen av 4 tallar.	Avsats på V sidan av höjdsträckning med isälvsavlagringar. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
145	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,4 m h. 2 m br och 0,4 m h vall runt kanten. Bevuxen av 8 granar och en björk.	Avsats på V sidan av höjdsträckning med isälvsavlagringar. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
146	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 10 m diam och 0,5 m h. Omgiven av 3-4 stybbgropar, 1,5-5x1-1,5 m st och 0,2-0,4 m dj. Bevuxen av 2 stora och 1 liten gran.	Ö-sida av höjdrygg bestående av isälvsavlagringar. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
147	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 9 m diam och 0,4 m h. Runt kanterna är rännliknande stybbgropar, 1-1,5 m br och intill 0,3 m dj. Bevuxen av 2 tallar och 1 gran.	Svacka i N-S höjdrygg av sandiga isälvsavlagringar. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning

BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

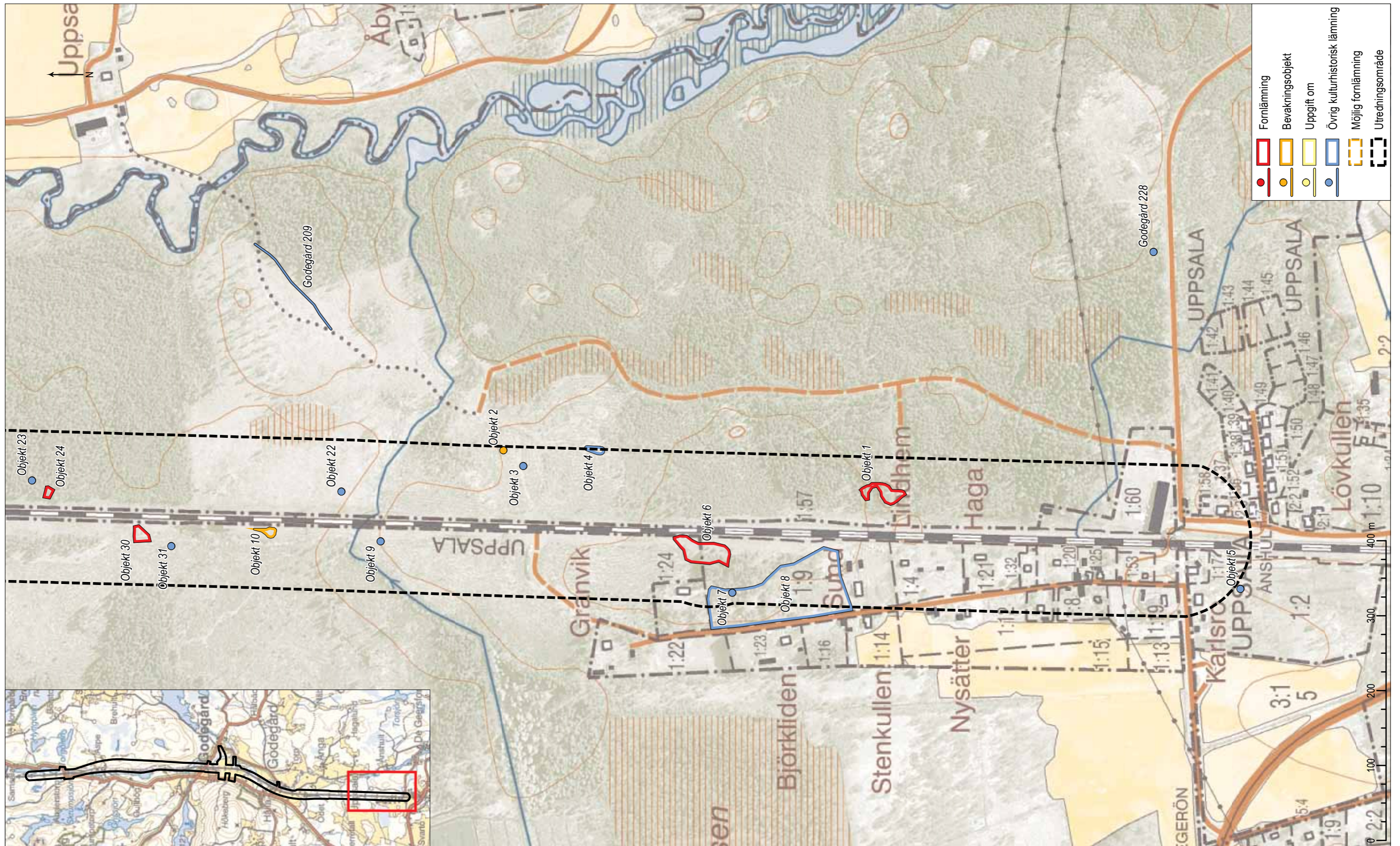
Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningsstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
148	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och 0,2 m h. Omgiven av en ränna, 1 m br och 0,1 m dj. Bevuxen av 5 tallar.	Platå på Ö sidan av höjdrygg av isälvsavlagringar. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
149	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund (?), 10 m diam och intill 0,5 m h. Ojämn i ytan och svåravgränsad, därmed svårbedömd form. Utanför kanterna är 4 stybbgropar, 2-3x1,5-2 m st och 0,4-0,6 m dj och en sandhög, ca 3 m diam och 0,6 m h. Bevuxen av 9 tallar.	SÖ-sluttning av N-S höjdrygg med isälvsavlagringar. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
150	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 35x15 m (NÖ-SV), bestående av 3 kolbottnar. 2 av dessa är runda, ca 6 m diam och 0,3 m h. Den ena är omgiven av rännor, 2 m br och 0,2-0,3 m dj, den andra är något otydlig. En kolbotten är rektangulär, 6x4,5 m (Ö-V) och 0,45 m h. På N och S sidan är två stybbgropar, 5x2-2,5 m st och 0,4 m dj. Bevuxna av talrika tallar.	Flack sandmark nedanför höjdräckning av isälvsavlagringar. Skogsmark, tallskog.	Fornlämning
151	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 12 m diam och intill 0,5 m h. Utanför kanterna är 3 stybbgropar, 3-5x2-3 m st och 0,4-0,5 m h. Bevuxen av ca 10 tallar och 1 gran.	Flack sandmark nedanför höjdräckning av isälvsavlagringar. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
152	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,5 m h. Runt kanterna är 6 stybbgropar, 1,5-3x1,5-2,5 m st och 0,4-0,5 m dj. Sönderkörd i S och Ö kanten. Bevuxen av 8 tallar.	Sandmark, flack sluttning mot bäck. Skogsmark, tallskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
153	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 40x15 m (NNÖ-SSV), bestående av 2 kolbottnar. De är runda, 12-13 m diam och 0,4 m h. Runt den N kolbotten är 3 stybbgropar, 4-5x1,5-2 m st och 0,3-0,4 m dj. Runt den S kolbotten är rämnliknande stybbgropar, 1-2,5 m br och 0,2-0,4 m dj. Bevuxna av talrika träd.	Flack sandig platå ovanför sjö i Ö. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
154	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 55x12 m (VNV-ÖSÖ) bestående av 2 kolbottnar och 1 kolarkojuin. I NV är en kolbotten, rund, 12 m diam och 0,4 m h. Runt kanten är några stybbgropar, 1-3x1-1,5 m st och 0,1-0,3 m dj. Något skadad av väg i NÖ. Ca 15 m SÖ om denna är en kolbotten av oklar form och utbredning. Vid provstick påträffas kol och sot inom ett ca 10 m stort område. Delvis förstörd av skogsväg i SV, och Ö-V dike i S. 6 m VSV om den NV kolbotten är en kolarkojuin, närmast rund, 5 m diam, med 2 m br och 0,5 m h vall. Ingång i Ö, spismur i V, ca 1x1 m st, och kraftigt övertorvad. Båda kolbottnarna är bevuxna av talrika barrträd och kolarkojuinen av 3 tallar.	Ö-sluttande sandmark nära sjö. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
155	Område med skogsbrukslämningar	Område med skogsbrukslämningar, 55x10 m (NV-SÖ) bestående av 2-3 kolbottnar. I NV är en kolbotten, rund, 12 m diam och intill 0,5 m h. Rämnliknande stybbgropar i NV och SV, 1 m br och 0,2-0,3 m dj. Ö och mellersta delen förstörd av utjämningsarbeten. Överlagras i V kanten av stenmur byggd vid järnvägsbygge. 1 m Ö om denna är en kolbotten, rund, 6 m diam och 0,3 m h. Utanför kanterna är 3 stybbgropar, 2-4x1,5 m st och 0,2-0,3 m dj. Lätt skadad i V kanten av utjämningsarbeten. 17 m SÖ om denna kolbotten och 2 m Ö om väggkant framkom kol vid provstick inom ca 10 m st område. I området finns stybbgropsliknande gropar som dock inte överensstämmer med utbredningen av kolförekomsten. Mellersta kolbotten bevuxen av 3 tallar och 1 gran.	Flack sandplatå. Skogsmark, barrskog och röjningsgata intill järnväg.	Övrig kulturhistorisk lämning
156	Kolningsanläggning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,3 m h. I V och S kanten är 2 stybbgropar, 3-4x1-1,5 m st och 0,1-0,3 m dj. Bevuxen av ett 10-tal barrträd.	Flack sandig platå ovanför Ö-sluttning mot sjö. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning

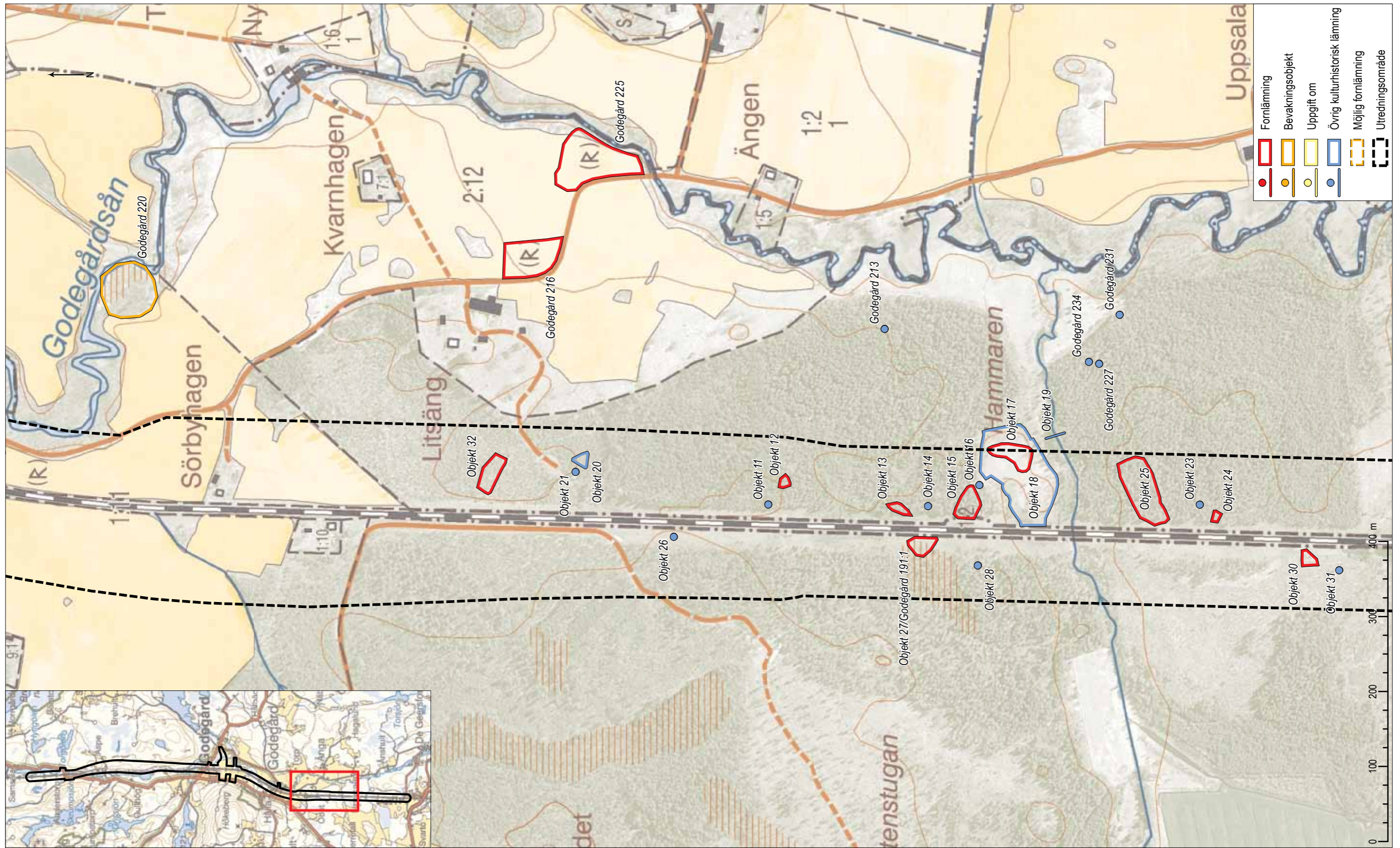
BILAGA I. OBJEKTTABELL, FORTS.

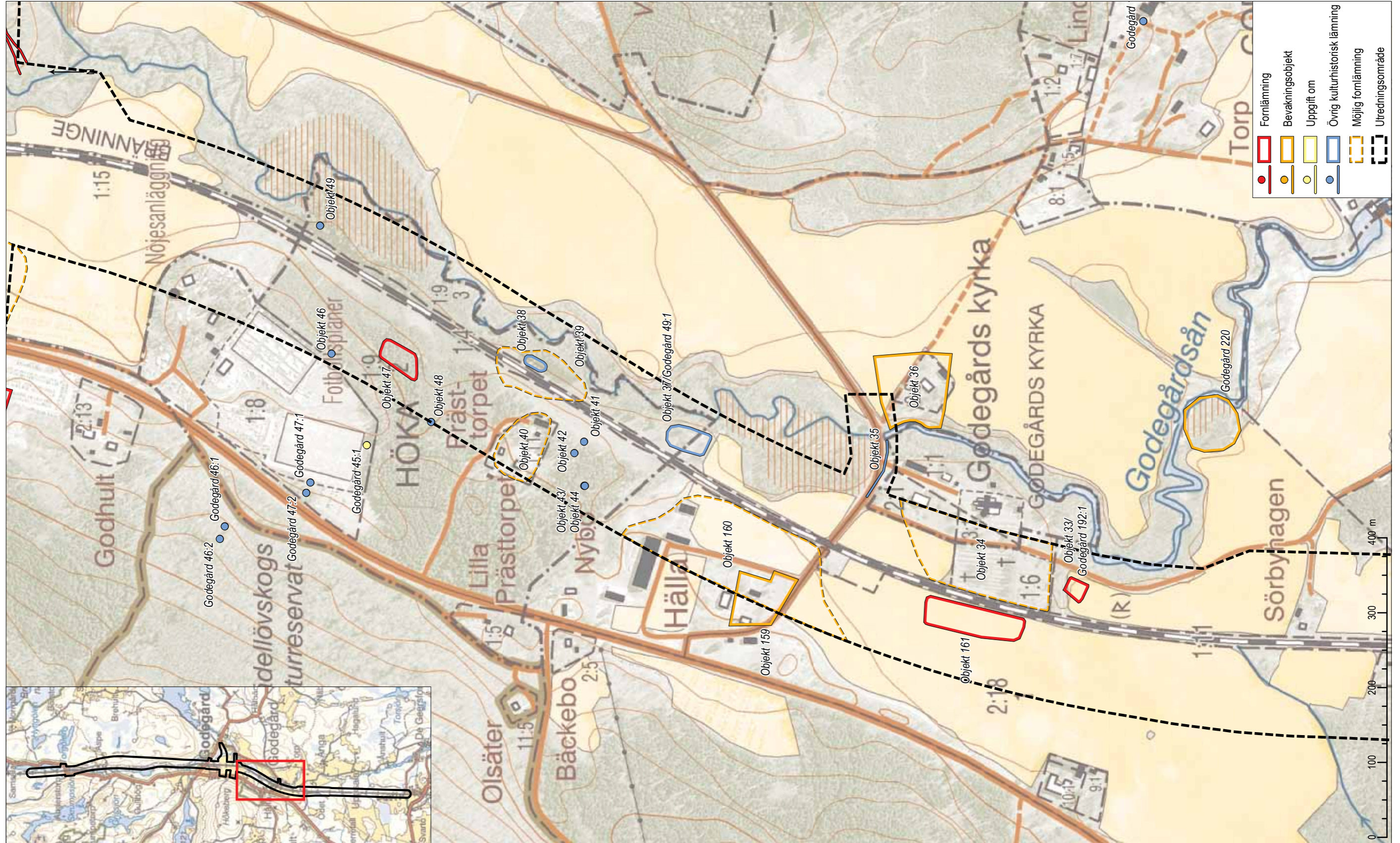
Obj. nr/ RAÄ-nr	Lämningstyp	Beskrivning	Terräng	Antikvarisk bedömning
157	Kolningsanläggning	Kolningsgropar(?), 2 st. De är rundade, 1,5-1,7 m diam och 0,35-0,5 m dj. SV om den V är en vall, 1 m br och 0,2 m h. Groparna är något odistinkta men det kommer en del kolfragment vid provstick. Vid sökschaktning på platsen 1997 påträffades en kolbotten, möjligen är groparna spår efter denna. Belägna 23 m Ö om vägkant. Referens: Lindeblad, K. & Stålbom, U. 1997. Nytt dubbelspår Godegård – Mjölby. Delsträckan Länsgränsen – Källsjön (Torvmossen). Arkeologisk utredning, etapp 2. Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Rapport UV Linköping 1997:25.	Flack sandig plåtå ovanför sjö i Ö. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
158	Fossil åker	Fossil åker, 350x10-80 m (N-S), avgränsad i V av åkerhak, vanligen 0,2 m h. I åkerkanten ligger röjningssten, ibland ansamlade till röjningsrösen. I Ö förstörd av järnväg och sentida anläggningsarbeten för dubbelspår.	Sandiga isälvsavlagringar, flacka sluttningar. Skogsmark, barrskog.	Övrig kulturhistorisk lämning
159	Bytomt/gårdstomt	Gårdstomt, 70-80x55-70 m (NVN-ÖSÖ), utsträckning enligt karta från 1724. Äldsta belägg för Hälla är från 1349 (SOFI). Platsen är bebyggd.	Sandiga isälvsavlagringar, SÖ-sluttning. Tomtmark.	Bevakningsobjekt
160	Boplatsläge	Möjligt boplatsläge, 300x110 m (NÖ-SV).	Krön och SÖ-sluttning i sandiga isälvsavlagringar nära å. Tomtmark, åkermark.	-
161	Boplats	Boplats, 130x40 m (NNÖ-VSV), bestående av 2 ugnar, 2 stolphål, 1 kulturlager, 1 hård och 1 sotgrop. Lämningarna påträffades vid en arkeologisk utredning, etapp 2, år 1997. Ett omfattande fyndmaterial av slagg och järnföremål påträffades. En av ugnarna C14-daterades till 1200-1300-talen. Referens: Lindeblad, K. & Stålbom, U. 1997. Nytt dubbelspår Godegård – Mjölby. Delsträckan Länsgränsen – Källsjön (Torvmossen). Arkeologisk utredning, etapp 2. Godegårds socken, Motala kommun, Östergötland. Rapport UV Linköping 1997:25.	Övergångszon lera/isälvsavlagringar i SV-sluttning mot liten svacka. Åkermark	Fornlämning
162	Bytomt/gårdstomt	Gårdstomt, 65x50 m (NNV-SSÖ), utsträckning enligt karta från 1638. Inga rester av gårdstomten är synliga. På yngre karta är gårdstomten belägen 110 m åt NV. Äldsta belägg för Unna är från 1405 (SOFI). Tomten är bebyggd. Referens: Geometrisk ägoavmätning, Unna, 1638 (LMS akt D27-78:d3:209).	Flack yta bestående av silt/sand. Tomtmark, gata och hårdgjorda ytor.	Bevakningsobjekt
163 (Go- degård 194:1)	Bytomt/gårdstomt	Ändrad beskrivning, geometri och antikvarisk bedömning Gårdstomt, 45x40 m (Ö-V), utbredning enligt karta från 1777. Inga rester av gårdstomten är synliga. På äldre karta är gårdstomten belägen 110 m åt SÖ. Äldsta belägg för Unna är från 1405 (SOFI). Tomten är bebyggd. Referens: Arealavmätning, Torshyttan, 1777 (LMM akt 05-god-17).	Sandiga isälvsavlagringar, flack plåtå. Tomtmark.	Bevakningsobjekt
164 (Go- degård 193:1)	Fyndplats	Beskrivning från FMIS Fyndplats för 1 skafthålsyxa av grönsten, 11,2 cm l, 6,1 cm br och 4,4 ch tj.		Övrig kulturhistorisk lämning

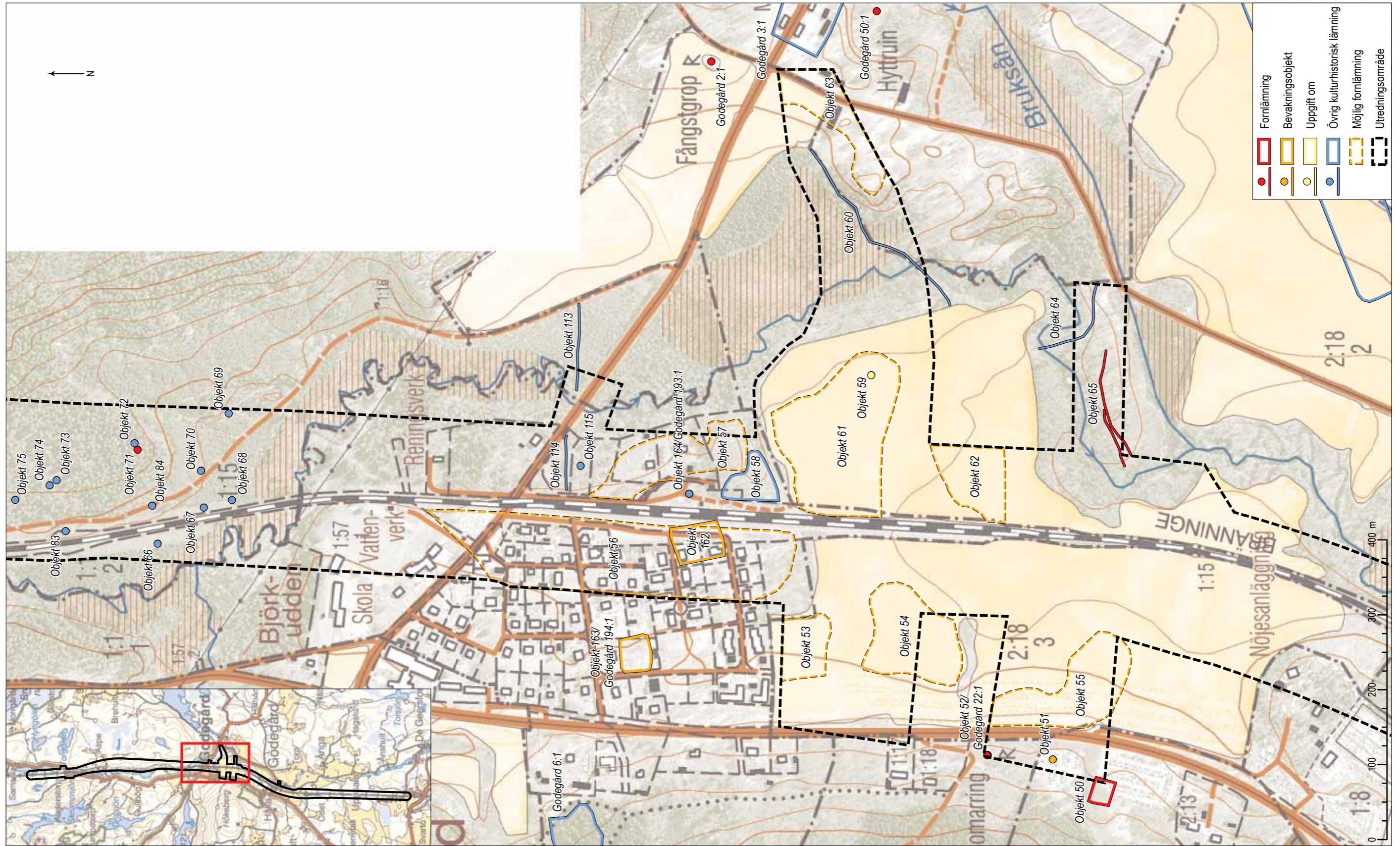
BILAGA 2. OBJEKTARTOR

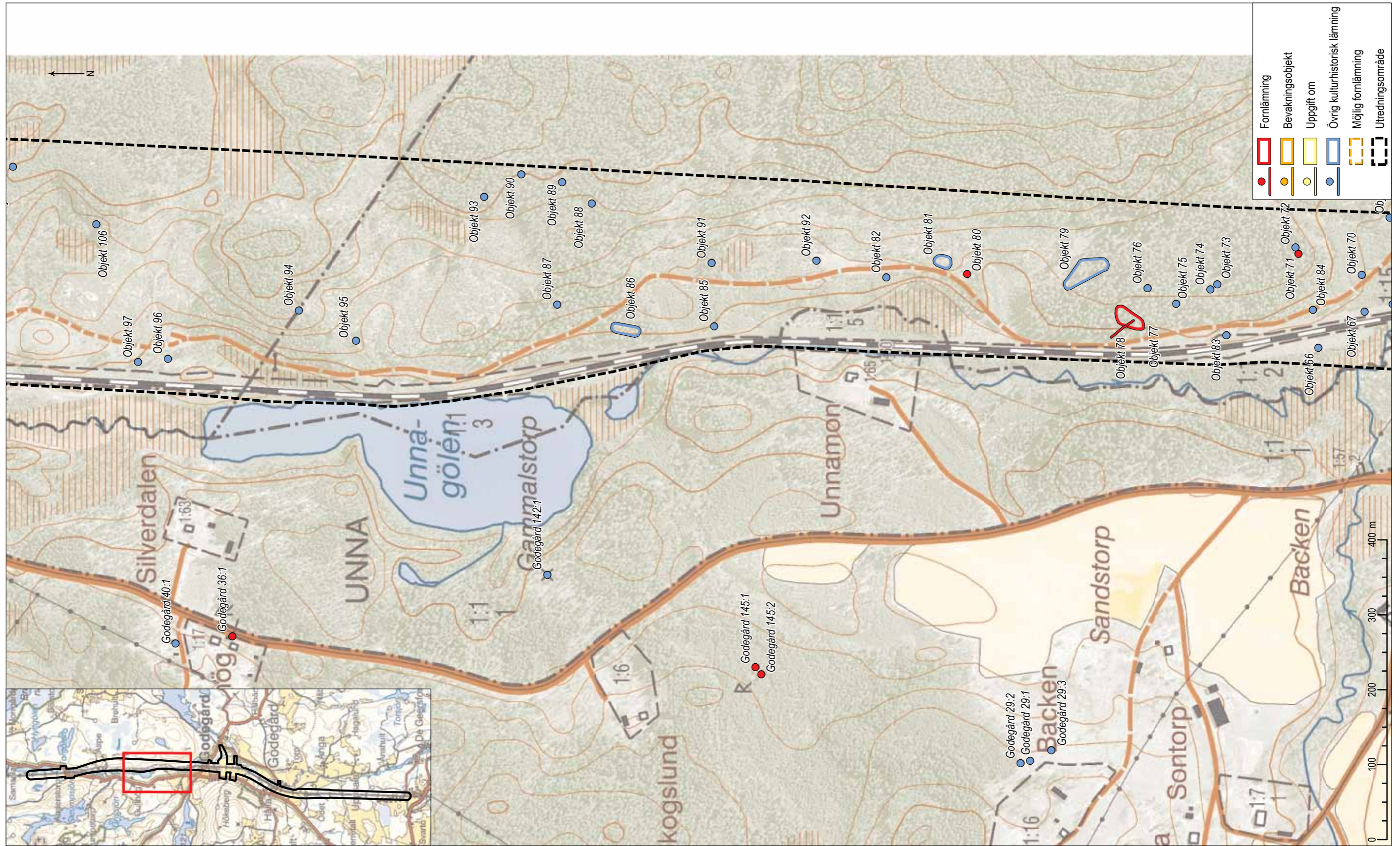
Skala 1:5 000.

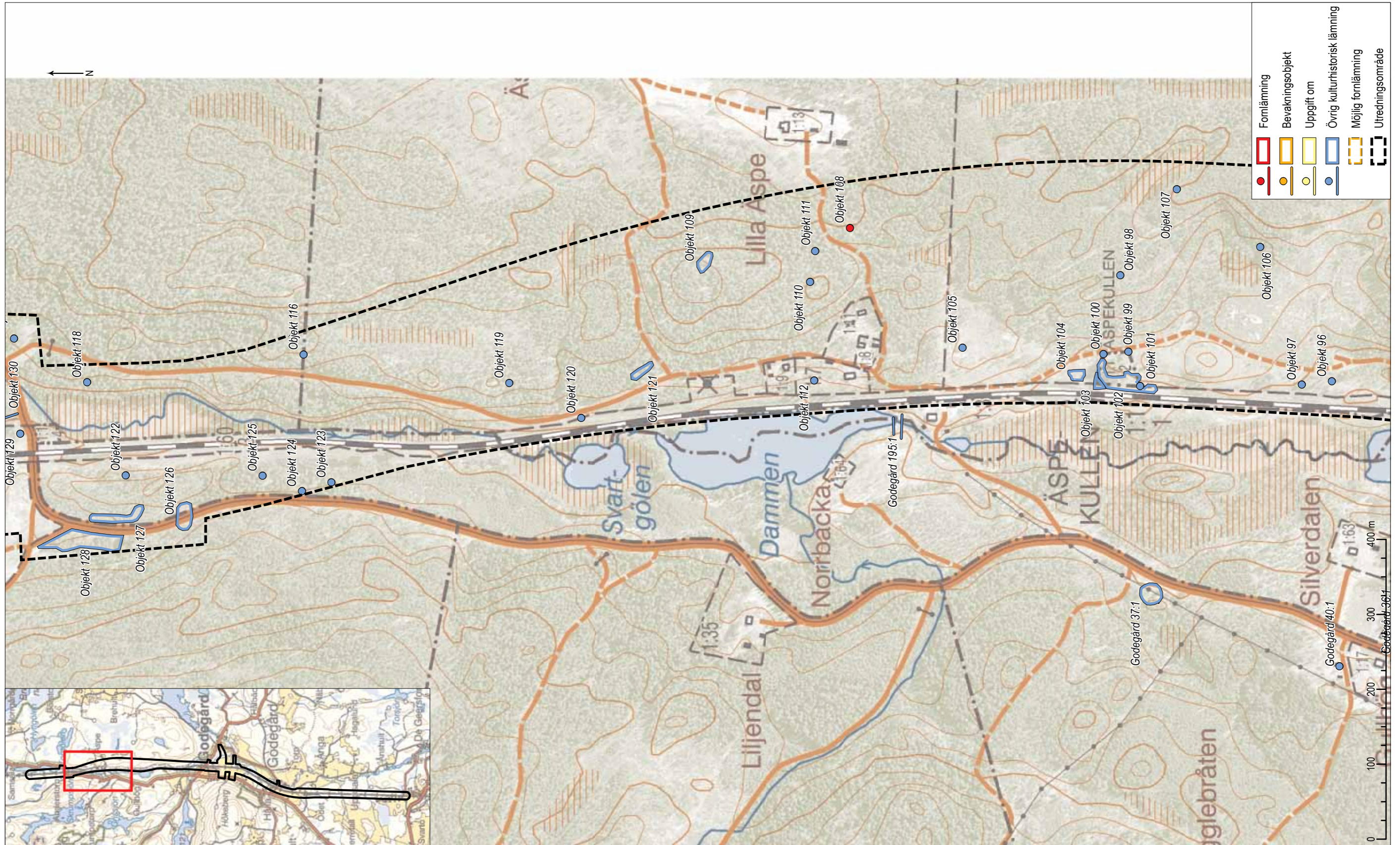

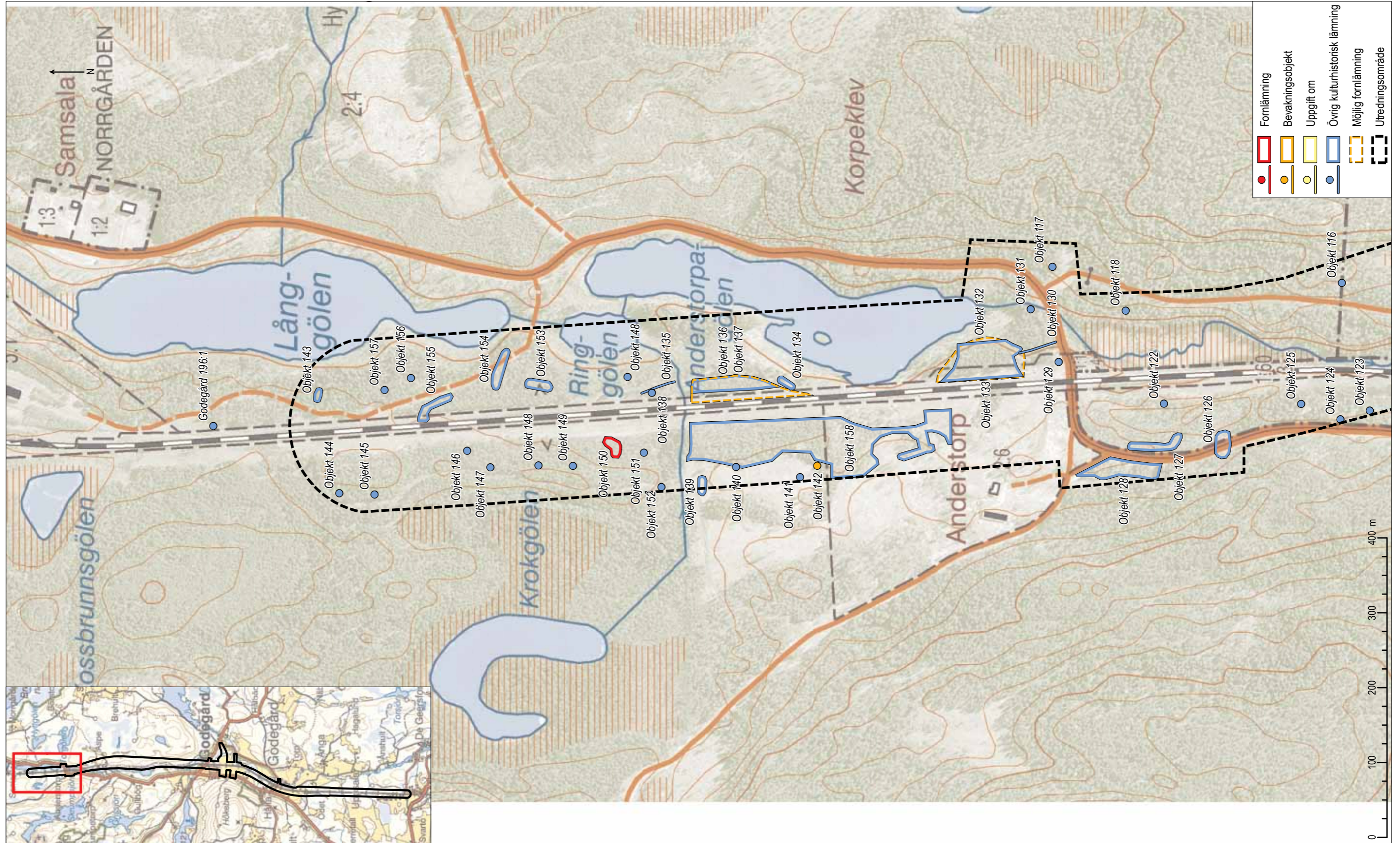

Rapporter från Arkeologikonsult 2015:2828